

12

Kuota likidoa eta kenkariak

- 12.1 Kontzeptua
- 12.2 Kuota likidoa
- 12.3 Kenkari familiar eta pertsonalak
 - 12.3.1 Kenkaria ondorengo ahaideengatik (seme-alabak, bilobak, birbilobak...)
 - 12.3.2 Kenkaria seme-alaben urteko mantenua ordaintzeagatik
 - 12.3.3 Kenkaria aurreko ahaideengatik (gurasoak, aiton-amonak, birraiton-amonak)
 - 12.3.4 Kenkaria desgaitua edo mendekoa izateagatik
 - 12.3.5 Kenkaria adinagatik
 - 12.3.6 Nola zehazten da egoera pertsonal eta familiarra?
- 12.4 Kenkaria pertsona desgaituaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik
- 12.5 Kenkariak ohiko etxebizitzagatik
 - 12.5.1 Kenkaria ohiko etxebizitza errentan hartzeagatik
 - 12.5.2 Kenkaria ohiko etxebizitza erosteagatik
 - 12.5.3. Ohiko etxebizitzan eguzki energia elektrikoa hornitzeko inbertsioen kenkaria
- 12.6 Jarduera ekonomikoak sustatzeko kenkariak
 - 12.6.1 Kenkaria inbertsio eta bestelako jarduerengatik
 - 12.6.2 Kenkaria langileek enpresan parte hartzeagatik
 - 12.6.3 Kenkaria enpresa berrietan edo osatu berrietan inbertitzeagatik
 - 12.6.4 Kenkaria hazkunde ahalmen handiko entitateak finantzatzeagatik
 - 12.6.5 Kenkaria langileek entitateak eratzeagatik
 - 12.6.6 TicketBai sistemaren ezarpena.
 - 12.6.7. TicketBAI betebeharra borondatez betetzea sustatzeko kenkarien aurrerakina (KTB- Kenkariback)
- 12.7 Kenkariak dohaintzengatik
 - 12.7.1 Mezenasgo jarduerengatik
- 12.8 Bestelako kenkariak
 - 12.8.1 Kenkaria nazioarteko zergapetze bikoitzagatik
 - 12.8.2 Kenkaria langileen sindikatuei ordaindutako kuotengatik eta alderdi politikoen aldeko kuota eta ekarpenengatik
 - 12.8.3 Kenkariak nazioarteko gardentasun fiskaleko erregimenean
- 12.9 Frogagiriak

12.1 Kontzeptua

Kuota likidoa kuota osoari kenkarien zenbatekoa kenduz lortzen da. Kuota likidoa ezin da inoiz negatiboa izan.

12.2 Kuota likidoa

LABURPENA

Kuota likidoa = Kuota osoa – kenkariak

Kenkari mota hauek bereizten dira:

- Kenkari orokorra
- Kenkari familiar eta pertsonalak.
- Kenkaria desgaituaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik.
- Ohiko etxebizitzaren kenkariak.
- Jarduera ekonomikoak sustatzeko kenkariak.
- Dohaintzen kenkariak.
- Bestelako kenkariak.

12.3 Kenkari familiar eta pertsonalak

Apartatu honen barruan sei kenkari hauek bereizten dira:

- Ondorengo ahaideena.
- Seme-alaben urteko mantenua ordaintzeagatik egiten dena.
- Aurreko ahaideena.
- Desgaitasunagatik egiten dena edo adineko pertsonak mendekoak izateagatik araututakoa.
- Adinarena.

Azter ditzagun banan-banan.

12.3.1 Kenkaria ondorengo ahaideengatik (seme-alabak, bilobak, birbilobak...)

Zenbatekoa da kenkaria?

Zergadunarekin bizi den ondorengo ahaide bakoitzagatik kenkari hauek egingo dira:

- **638,00 euro** urtean, lehenengoagatik.
- **790,00 euro** urtean, bigarrenagatik.
- **1.332,00 euro** urtean, hirugarrenagatik.
- **1.574,00 euro** urtean, laugarrenagatik.
- **2.056,00 euro** urtean, bosgarren eta hurrengo bakoitzagatik

ERNE: ondorengo ahaideak **6 urte baino gutxiago baditu**, zenbateko horiek **368,00 euro** gehituko dira urtean.

Baldintzak

- Ondorengo ahaideen adina **hogeita hamar urtetik gorakoak ez izatea**, salbu eta kenkarirako eskubidea duten desgaituak edo mendekoak badira (itsuak, mutilatuak edo elbarriak, fisikoak zein psikikoak).
- Ondorengo ahaideak dagokion zergaldian lortu dituen urteko errentak, salbuetsitakoak sartu gabe, **14.000 eurokoak⁸⁹** baino handiagoak ez izatea edo, bestela,

beste familia unitate batean egonez gero, bertako kideetako inork ez lortzea dagokion zergaldian **14.000 eurotik⁹⁰** gorako errentak, salbuetsitakoak sartu gabe.

- Ondorengo ahaideek **ez aurkeztea** dagokion zergaldian zerga honen **aitorpenik**, edo hura **aurkeztera behartuta ez egotea**.

Nola banatzen da kenkaria?

- Ondorengo ahaidea maila bereko aurreko ahaideekin bizi denean (aita eta amarekin, adibidez), kenkaria zati berdinetan hainbanatuko da horien artean.
- Aldiz, ahaidetasun maila desberdina duten aurreko ahaideekin bizi bada (guraso eta aitona-amonekin, adibidez), gertuen dauden aurreko ahaideek bakarrik izango dute kenkarirako eskubidea (gurasoek). Kasu horretan, kenkaria zati berdinetan ere hainbanatuko da horien artean. Hala ere, gertuen dauden aurreko ahaideek urtean lortu dituzten errentak 14.000 eurotik⁹¹ gorakoak ez badira, kenkaria mailarik urrunenekoek egin ahal izango dute.
- Epaileen erabakiz ondorengo ahaidea diruz mantentzeko obligazioa ezarri bada, kenkaria mantentzeko aurre egiten dion gurasoaren aitorpenean egingo da baldin eta zama hori guraso horrek bakarrik bere gain hartu badu; aldiz, mantenu ekonomikoari bi gurasoek aurre egin behar diotenean, kenkaria erdibana egingo da guraso bakoitzaren aitorpenean. Horrelakoetan, epaile eskudunak ebazitakoa beteko da, eta diru mantenu hori benetan eta behar bezala ordaindu dela frogatu beharko da.

Tutoretza eta etxeko harrera

Tutoretzagatik edo etxeko harreragatik zergadunari lotuta dauden pertsonak ondorengo ahaideen tratamendu bera izango dute. Ezinbestekoa da aipatutako tutoretza edo harrera hori adingabeak babesteko gaietan eskudun den entitate publiko batekin formalizatuta egotea.

Adibidea

Kenkaria egin al daiteke seme-alabengatik eta beste ondorengo batzuegatik jarraian aipatzen diren kasuetan? (aurreko ahaideekin bizi dira):

1. 17 urteko semea, 14.500,00 euroko errentak izan dituen.

Erantzuna: ez du kenkarirako eskubiderik ematen, bere urteko errentek lanbidearteko gutxieneko soldata gainditzen dutelako (14.000,00 euro).

2. 26 urteko alaba ezkondua, diru sarrerarik izan ez duena. 2 urteko semea du. Senarrak 4.207,08 euro bakarrik jaso ditu 2022an, langabezi prestazioa dela eta.

Erantzuna: 26 urteko alabak kenkarirako eskubidea ematen du. Izan ere, nahiz eta ezkondua egon eta beste familia unitate bateko kide izan, bere senarraren urteko errentak ez dira 14.000,00 eurokoak baino handiagoak. Gainera, alaba horren gurasoek bilobagatik egin dezakete kenkaria, umearen gurasoek izan dituzten errentak 14.000,00 eurotik beherakoak direlako. Kasu honetan, 1.796,00 euroko kenkaria egingo da: 638,00 € (alabagatik) gehi 790,00 € (bilobagatik) eta 368,00 € (bilobak 6 urte baino gutxiago izateagatik).

⁸⁹ Kopuru hau lanbidearteko gutxieneko soldatari dagokio, eta otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuak finkatu du.

⁹⁰ Kopuru hau lanbidearteko gutxieneko soldatari dagokio, eta otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuak finkatu du.

⁹¹ Kopuru hau lanbidearteko gutxieneko soldatari dagokio, eta otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuak finkatu du.

3. 25 urteko semea, 2.704,55 euroko errentak lortu dituen eta aitortpena aurkezten duena.

Erantzuna: aitortpena aurkezten duenez, ez du kenkarirako eskubiderik ematen.

4. 31 urteko semea, mendekoa eta errentarik gabea.

Erantzuna: kenkarirako eskubidea ematen du.

5. Errentarik gabeko semea, 2022ko otsailaren 1ean 30 urte bete zituen.

Erantzuna: ez du kenkarirako eskubiderik ematen zergaren sortzapen egunean (abenduarien 31n) 30 urte dituelako.

6. Gurasoak bost seme-alabarekin bizi dira, eta hauek dira beren adinak: 10, 15, 18, 20 eta 23 urte. Ezkondu gabe daude denak, eta ez dute errentarik jasotzen. Gainera, gurasoak 12 urteko ilobaren tutoreak dira.

Erantzuna: seiek ematen dute kenkarirako eskubidea. Hala ere, bi ezkontideekin batera bizi direnez, hauek zati berdinetan banatuko dute kenkaria nor bere aitortpenean.

Kenkaria		Aitaren aitortpena	Amaren aitortpena
Lehenengoagatik	638,00 €	319,00 €	319,00 €
Bigarrenagatik	790,00 €	395,00 €	395,00 €
Hirugarrenagatik	1.332,00 €	666,00 €	666,00 €
Laugarrenagatik	1.574,00 €	787,00 €	787,00 €
Bosgarren eta hurrengoagatik	2 x 2.056,00 €	2.056,00 €	2.056,00 €
Zenbateko kenkaria, guztira		4.223,00 €	4.223,00 €

7. Senar-emazteak bananduta daude. Ama 17 urteko semearekin bizi da, eta aitak semearen mantenu ekonomikoan laguntzen du epaileak hala aginduta.

Erantzuna: semeak kenkarirako eskubidea ematen du. Dena den, kenkaria zati berdinetan hainbanatuko da guraso bakoitzaren aitortpenean.

12.3.2 Kenkaria seme-alaben urteko mantenua ordaintzeagatik

Mantenu kontzeptuan seme-alabek elikatu, ostatu eman, jantzi, laguntza medikua hartu eta hezteko behar den guztia sartzen da.

Zenbatekoa da kenkaria?

Zergadunak %15eko kenkaria egin dezake mantenurako ordaindu dituen kopuruengatik, muga hauen barruan beti:

- **191,40 euro** urtean, lehen seme-alabagatik.
- **237,00 euro** urtean, bigarren seme-alabagatik.
- **399,60 euro** urtean, hirugarren seme-alabagatik.
- **472,20 euro** urtean, laugarren seme-alabagatik.
- **616,80 euro** urtean, bosgarren eta hurrengo bakoitzagatik.

Baldintzak

Kenkari hau egin ahal izateko, ezinbestekoa da zergadunak epaileen erabakiz ordaintzea seme-alaben urteko mantenuko kopuruak.

Adibidea

Eman dezagun dibortziazatuta zaudela eta zure 11 urteko semea zure ezkontide ohiarekin bizi dela. Judizialki onartutako hitzarmenaren arabera, 1.500,00 euro ordaindu behar dituzu urtero zure semearen mantenurako. Honako kenkaria izango dituzu:

Semearengatik	638,00 € / 2	619,00 €
Urteko mantenua ordaintzeagatik	(1.500,00 €)ren %15 = 225 € (191,40 €-ko mugarekin)	191,40 €

12.3.3 Kenkaria aurreko ahaideengatik (gurasoak, aitona-amonak, birraitona-amonak...)

Zenbatekoa da kenkaria?

Urte natural osoan zehar zergadunarekin modu iraunkor eta jarraituan bizi den aurreko ahaide bakoitzagatik **289,00 euroko** kenkaria egingo da.

Kenkari hau aplikatzearen ondorioetarako, ondoko kasu hau ere aurreko paragrafoan deskribatutako elkarbizitzarekin parekatuko da: aurreko ahaidea urte natural osoan egoitza zentro batean bizitzea modu jarraitu eta iraunkorrean, eta egonaldiaren gastuak ondorengo ahaideak ordaintzea bere ondaretik egoitzari.

Baldintzak

- Dagokion zergaldian aurreko ahaideak izan dituen urteko errentak, salbuesitakoak sartu gabe, **14.000,00 eurotik** gorakoak ez izatea⁹².
- **Beste familia unitate batean egonez gero**, bertako kideetako inork izan dituen urteko errentak, salbuesitakoak sartu gabe **14.000,00 eurotik gorakoak** ez izatea dagokion zergaldian⁹³.
- Ondorengo ahaideek **ez aurkeztea** dagokion zergaldian zerga honen **aitortpenik**, edo hura aurkeztera behartuta **ez egotea**.

Nola banatzen da kenkaria?

- Aurreko ahaidea maila bereko ondorengo ahaideekin bizi denean (seme-alabekin, adibidez), kenkaria zati berdinetan hainbanatuko da ondorengoen artean.
- Aldiz, ahaidetasun maila desberdina duten ondorengo ahaideekin bizi bada (seme-alaba eta bilobekin, adibidez), gertuen dauden ondorengo ahaideek bakarriz izango dute kenkarirako eskubidea (seme-alabek). Kasu horretan, kenkaria zati berdinetan ere hainbanatuko da horien artean. Hala ere, gertuen dauden ondorengo ahaideek urtean lortu dituzten errentak **14.000,00 eurotik** gorakoak ez badira⁹⁴, kenkaria mailarik urrunenekoek egin ahal izango dute.
- Aurreko ahaideak egoitzetan bizi badira, kenkaria mailarik gertueneko ahaideek egingo dute baldin eta frogaturik uzten badute aurreko ahaidea egoitzako egonaldi gastuak beraiek ordaindu dituztela. Gastu horiek maila bereko ondorengo ahaide batek baino gehiagok ordaindu badituzte, kenkaria zati berdinetan hainbanatuko da haien artean.

92 Kopuru hau lanbidearteko gutxieneko soldatari dagokio, eta otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuak finkatu du.

93 Kopuru hau lanbidearteko gutxieneko soldatari dagokio, eta otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuak finkatu du.

94 Kopuru hau lanbidearteko gutxieneko soldatari dagokio, eta otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuak finkatu du.

Adibidea

Eman dezagun 76 urte dituzula, zure urteko errentak 4.808,10 eurokoak direla, eta adin nagusiko zure hiru semeekin bizi zarela.

Dakigunez, ondorengo ahaide bakoitzagatik 306,00 euroko kenkaria egin daiteke. Kasu honetan, hiru semeekin bizi zarenez, kopuru hori zati hiru egingo da:

	Kenkaria
Lehen semea	102,00 €
Bigarren semea	102,00 €
Hirugarren semea	102,00 €

12.3.4 Kenkaria desgaitua edo mendekoa izateagatik

Zenbatekoa da kenkaria?

Minusbaliotasun edo mendekotasun maila eta hirugarren pertsonengandik jaso beharreko laguntza kontuan hartuta honako kenkaria aplikatuko da:

Minusbaliotasun maila eta hirugarren pertsonengandik jaso beharreko laguntza	Kenkaria
Minusbaliotasuna %33koa edo handiagoa eta %65etik beherakoa bada	867,00 €
Minusbaliotasuna %65ekoa edo handiagoa bada. Mendetasun txikia	1.224,00 €
Minusbaliotasuna %75ekoa edo handiagoa bada, hirugarren pertsonen laguntzagatik 15 eta 39 puntu bitartean lortuz. Mendetasun ertaina	1.428,00 €
Minusbaliotasuna %75ekoa edo handiagoa bada, hirugarren pertsonen laguntzagatik 40 puntu edo gehiago lortuz. Mendetasun handia	2.040,00 €

Baldintzak

- Desgaitua edo mendekoa zergadunak berak izan behar du edo, bestela, aurreko edo ondorengo ahaide batek, ezkontideak, maiatzaren 7ko 2/2003 Legearen arabera eratutako izatezko bikote-lagunak, edo laugarren mailarainoko zeharkako ahaideren batek. Kasu horretan, ahaideek, euren adina edozein dela ere, zergadunarekin bizi behar dute, eta beren urteko errentak, salbetsitakoak sartu gabe, ezin dira zergaldiaren barruan 28.000,00 eurokoak baino handiagoak izan⁹⁵.
- Aurreko paragrafoan xedatutakoaren ondorioetarako, egoitzetan dauden pertsona desgaituen edo mendekoen egoera zergadunarekin batera bizitzearen parekotzat hartzen da, betiere frogatzen bada pertsona desgaitua egoitza horietan egoteagatik sortutako gastuak zergadunak ordaindu dituela.
- Minusbaliotasun maila eta hirugarren pertsonengandik jaso beharreko laguntzaren puntuak abenduaren 23ko 1971/1999 Errege Dekretuak I. eta II. eranskinetan ezarritakoaren arabera neurtuko dira.
- Kenkari hau bateragarria da aurreko apartatuetan adierazitakoekin (ondorengo ahaideak, aurreko ahaideak, mantenua).

⁹⁵ Senitartekoen errentak ezin dira izan, zergaldiaren barruan, lanbidearteko gutxieneko soldataren bi halakoak baino handiagoak. Otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuaren arabera, lanbidearteko gutxieneko soldata 14.000,00 eurokoa da.

- Desgaituak edo mendekoa aitortpena aurkezten bada, bi aukera izango ditu: kenkari osoa berak aplikatzea edo, bestela, berarekin bizi den zergadunak osorik aplika dezan uztea. Bigarrena aukeratzen bada eta desgaitua zergadun batekin baino gehiagorekin bizi bada, kenkaria zati berdinetan hainbanatuko da zergadun bakoitzaren artean. Aukera hau alda daiteke, baldin eta hari buruzko administrazio-errekerimendurik ez bada egin.

Tutoretza eta etxeko harrera

Kenkari hau aplikatu ahal izango da, halaber, pertsona desgaitua edo mendekoa zergadunaren tutoretzapean dagoenean edo azken honek etxean hartu duenean. Ezinbestekoa da aipatutako tutoretza edo harrera hori adingabeak babesteko gaian eskudun den entitate publiko batekin formalizatuta egotea. Horretarako, apartatu honetan errenta eta elbarritasun mailari buruz adierazi diren baldintzak bete behar dira.

Orobat, lehenago aipatutako ahaide edo asimilatuen zerrendan sartzen ez den 65 urteko edo hortik gorako pertsona bakoitzagatik apartatu honetan ezarritako kenkariak aplikatuko dira, minusbaliotasun maila eta hirugarren pertsonengandik jaso beharreko laguntza kontuan hartuta, baldin eta zergadunarekin bizi bada eta bere urteko errentak, salbetsitakoak sartu gabe, 28.000,00 eurokoak⁹⁶ baino txikiagoak badira.

Adibidea

Demagun zure urteko errenta 15.000 eurokoa dela. Gainera, %33ko minusbaliotasun maila duzu. Zurekin bi pertsona bizi dira:

- Aita, 70 urtekoa. %70ko minusbaliotasuna du eta 2022an ez du errentarik izan.
- Familiaren lagun bat, 68 urtekoa, %80ko minusbaliotasuna duena. Beste pertsona baten laguntza behar du oinarritzko gauzak egiteko (45 puntu, hirugarren pertsonen laguntzagatik). Gainera, 2022an ez du errentarik izan.

Zenbateko kenkariak izan ditzakezu?

Zure minusbaliotasunagatik		867,00 €
Aitaren minusbaliotasunagatik	Aurreko ahaidearengatik	306,00 €
	Desgaitasunagatik	1.224,00 €
65 urtetik gorako pertsona desgaitua zurekin bizitzeagatik		2.040,00 €
GUZTIRA		4.437,00 €

12.3.5 Kenkaria adinagatik

Zenbatekoa da kenkaria?

Kenkari hau aldatzen da adina zein den, zerga oinarri osoa (orokorra + aurrezpenarena) zenbatekoa den, eta zein tributazio mota aukeratzen den. Zerga oinarri osoari, gainera, pentsio konpentsagarriak eta urteko mantenurako ordainketak (zergadunaren seme-alabei ordaindutakoak izan ezik) murrizten zaizkio.

⁹⁶ Desgaituaren errentak ezin dira izan, zergaldiaren barruan, lanbidearteko gutxieneko soldataren bi halakoak baino handiagoak. Otsailaren 22ko 152/2022 Errege Dekretuaren arabera, lanbidearteko gutxieneko soldata 14.000,00 eurokoa da.

Banakako tributazioa aukeratu bada, hau da kenkaria:

Adina	Zerga oinarri o.m. 0<20.000	20.000-30.000 arteko ZOO	Zerga oinarri o.m. 0 > 30.000
> 65	367 €	367 - 0,0367 x (ZOO-20.000)	0 €
> 75	668 €	668 - 0,0668 x (ZOO-20.000)	0 €

Baterako tributazioa aukeratu bada, hau da kenkaria:

Adina	Zerga oinarri o.m. 0<35.000	Zerga oinarri o.m. 0>35.000
> 65	367 €	0 €
> 75	668 €	0 €

12.3.6 Nola zehazten da egoera pertsonal eta familiarra?

Kenkari hauetarako eskubidea ematen duten zirkunstantzia pertsonal eta familiarak zehazteko, zergaren sortzapen egunean dagoen egoerari begiratuko zaio (normalean, abenduaren 31n dagoen egoera hartzen da kontuan).

Kenkari horiek konputatzeko garaian, kalkulua ez da inoiz ere izango kenkariak aplikatzeko exijitutako zirkunstantziak gertatu diren urte naturaleko egun kopuruaren araberakoa.

Aurreko apartatuan xedatutakoa xedatuta ere, kenkarirako eskubidea sortzen duen pertsona zergaldiaren barruan hiltzen bada, kenkari hauek aplikatzeko kontuan hartuko diren zirkunstantzia pertsonal eta familiarak pertsona horren heriotzaren egunean dagoen egoera kontuan hartuz zehaztuko dira, kenkarien zenbatekoa egun horretara arte proportzionalki murriztu gabe.

Adibidea

Eman dezagun zurekin hiru seme bizi direla:

- Lehen semea, 8 urtekoa eta %40ko minusbaliotasuna zuena, 2022ko abuztuaren 1ean hil zen trafiko istripu batean.
- Bigarren semea 2016ko azaroaren 16an jaio zen. Beraz, 2022ko azaroaren 16an 6 urte bete ditu.
- Hirugarren semea 2022ko abenduaren 1ean jaio zen.

Zenbateko kenkariak egin ditzakezu?

Lehen seme minusbaliatuagatik	ondorengo ahaideagatik	638,00 €
	Desgaitasunagatik	867,00 €
Bigarren semeagatik	ondorengo ahaideagatik	790,00 €
Hirugarren semeagatik	ondorengo ahaideagatik	1.332,00 €
	6 urtetik beherakoagatik	368,00 €
GUZTIRA		3.995,00 €

LABURPENA: kenkari motak				
Kenkari motak	Kenkarien zenbatekoak			
Ondorengo ahaideengatik	638,00 euro urtean, lehenengoagatik		+ 368,00 euro, 6 urte baino gutxiago badi-tuzte	
	790,00 euro urtean, bigarrenagatik			
	1.332,00 euro urtean, hirugarrenagatik			
	1.574,00 euro urtean, laugarrenagatik			
Mantenuagatik	%15	Mugak:	191,40 euro urtean, lehen seme-ahaideagatik	
			237,00 euro urtean, bigarren seme-ahaideagatik	
			399,60 euro urtean, hirugarrenagatik	
			472,20 euro urtean, laugarrenagatik	
Aurreko ahaideengatik	306,00 euro			
	Zergaduna, aurreko edo ondorengo ahaidea, ezkontidea, izatezko bikole-laguna 65 edo zeharkako ahaidea, laugarren mailaraino, hau barne, desgaitua denean, edo urteko edo hortik gorako pertsona desgaitua edo mendekoa zergadunarekin bizi eta aurreko ahaide edo asimilatuen zerrendan sartuta ez dagoenean:			
Desgaitasunagatik edo mendekotasunagatik	Minusbaliotasuna %33koa edo handiagoa eta %65etik beherakoa bada		867,00 €	
	Minusbaliotasuna %65ekoa edo handiagoa bada. Mendetasun txikia		1.224,00 €	
	Minusbaliotasuna %75ekoa edo handiagoa bada, hirugarren pertsonen laguntzagatik 15 eta 39 puntu bitartean lortuz. Mendetasun ertaina		1.428,00 €	
	Minusbaliotasuna %75ekoa edo handiagoa bada, hirugarren pertsonen laguntzagatik 40 puntu edo gehiago lortuz. Mendetasun handia		2.040,00 €	
Adinagatik	Banakako tributazioa aukeratu bada, hau da kenkaria:			
	<u>Adina</u>	<u>ZOm</u> <u><20.000</u>	<u>20.000-30.000</u> <u>arteko ZO</u>	<u>ZOm</u> <u>>30.000</u>
	> 65	367 €	367 - 0,0367 x (ZO-20.000)	0 €
	> 75	668 €	668 - 0,0668 x (ZO-20.000)	0 €
	<u>Edad</u>	<u>ZOm</u> <u><35.000</u>	<u>ZOm</u> <u>>35.000</u>	
	> 65	367 €	0 €	
> 75	668 €	0 €		

12.4 Kenkaria pertsona desgaituaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik

Zergadunek %30eko kenkaria egin dezakete, urtean gehienez 3.000,00 euroraino, pertsona desgaituen ondarea babestu eta Kode Zibila aldatzen duen azaroaren 18ko 41/2003 Legeak, Auzibideratze Zibilaren Legeak eta horri buruzko zerga araudiak erregulatutako desgaituaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik.

Aurreko apartatuan aipatzen den kenkaria egin dezakete desgaituaren zuzeneko nahiz zeharkako ahaideek, hirugarren mailaraino, hori barne, bai eta desgaituaren ezkontideak edo izatezko bikote-lagunak edo desgaitua tutoretza edo harrera araubideari jarraituz hartua duten pertsonak ere.

Inoiz ere ez dute kenkari hau sortuko ondare babestuen titularraren desgaituak berak egindako ekarpenek.

Diruzkoak ez diren ekarpenak badira, ekarpenaren zenbatekotzat hartuko da irabazi asmorik gabeko entitateen zerga erregimenari eta mezenasgoaren aldeko zerga pizgarrii buruzko apirilaren 7ko 3/2004 Foru Arauan jasotakoa kontuan hartuz ateratzen den zenbatekoa.

Apartatu honetan aipatzen den desgaituaren ondare babestuari egindako ekarpenei dagozkien ondasun eta eskubideen eskurapenak salbuetsita daude Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergan.

12.5 Kenkariak ohiko etxebizitzagatik

Aurrera jo baino lehen, ohiko etxebizitza zer den argitu beharra dago.

Zer da ohiko etxebizitza?

Ohiko etxebizitzatzat hartzen da zergadunak **hiru urteko** epe jarraituan bizitzeko erabiltzen duena.

Hala ere, etxebizitza ohikoa dela joko da, baita ere, hiru urteko epe hori igaro ez arren, zergaduna hil denean, edo ezinbestez etxebizitzaz aldatzera behartu duten zirkunstantziak gertatu direnean, hala nola: etxebizitza ez egokitzea zergadunaren, ezkontidearen, izatezko bikote-lagunaren, edo harekin bizi den ondorengo edo aurreko ahaidearen ezintasun mailara edo zergaren kuota osoan kenkaria egiteko eskubidea ematen duen pertsonarenera, edota senar-emaztegaiak ezkontzea, senar-emazteak banantzea, maiatzaren 7ko 2/2003 Legearen arabera eratutako izatezko bikotea desegitea, lantokia aldatzea, lehen enplegua edo beste enplegu bat lortzea, zirkunstantzia ekonomikoengatik etxebizitza epe barruan ezin ordaintzea, eta antzeko beste egoera batzuk gertatzea.

ERNE: ohiko etxebizitzaren kontzeptutik kanpo geratuko dira lorategiak, parkeak, igerileku eta kirol instalazioak, garajeak eta, oro har, eranskinak eta etxebizitza bera ez diren elementu guztiak. Aldiz, elementu horiek kontzeptu horren barruan sartuko dira etxebizitzarekin batera finka erregistratutako osatzen dutenean.

Familia unitateko kideek etxebizitza bat baino gehiago dutenean jabetzan, horietako **bat bakarrik hartuko da ohiko etxebizitzatzat**. Horretarako kontuan edukiko da non duen familia unitateak bere bizitza interesen eta harreman pertsonal, sozial eta ekonomikoen gune nagusia.

Etxebizitza bat zergadunaren ohiko etxebizitzatzat hartzeko, beharrezkoa da zergaduna **hamabi hilabete igaro baino lehen bertan** bizitzen jartzea, etxebizitza erosi duenetik edo obrak amaitu direnetik aurrera kontatuta. Hurrengo kasuetan, ordea, ohiko etxebizitza izaten jarraituko du:

- Zergaduna hiltzen denean edo etxebizitza okupatzea eragozten duten zirkunstantziak gertatzen direnean (ezkontzea, senar-emazteak banantzea, lantokiz aldatzea,...).
- Bere kargu edo enplegua dela-eta zergadunak beste ohiko etxebizitza bat duenean eta, horren ondorioz, erosi berri duen etxebizitza erabiltzen ez duenean. Horrelakoetan, hamabi hilabeteko epea kargua edo enplegua uzten duenetik aurrera kontatuko da.

Lokalak etxebizitza gisa gaitzen badira, etxebizitza lehen aldiz erabili edo okupatzeko lizentzia ematen denetik aurrera hasiko da kontatzen aipatutako hamabi hilabeteko epea.

Aurreikusitako salbuespenak aplikatzen direnean, ohiko etxebizitza erostegatik egiten den kenkaria etxebizitza derri gorrez aldatzera behartzen duten edo etxea okupatzea eragozten duten zirkunstantziak gertatu arte aplikatuko da. Hala ere, zergadunak kargu edo enpleguagatik erabiltzen badu ohiko etxebizitza, kenkari hau egiten jarraitu dezake egoera horrek dirauen bitartean eta etxebizitza erabiltzen ez den artean.

Tratamendu hori bera aplikatuko da zergadunak etxebizitzaren beharra konpentsatzeko kopuruak jasotzen dituztenean eta, gainera, etxebizitza familia unitateetik kanpoko pertsonak erabiltzen ez dutenean.

65 urtetik gorako pertsonak ohiko etxebizitza saltzeagatik agerian jarri dezaketen ondare irabazia, edo mendekotasun ertaina edo handia dutenek ohiko etxebizitza saltzean lortutako ondare irabazia partzialki salbuetsita gera dadin, eta zergadunaren ohiko etxebizitza saltzeagatik agerian jarritako ondare irabazia ere salbuetsita egon dadin –balidin eta salmentan lortutako zenbatekoa ohiko etxebizitza bat erosteko erabiltzen bada–, ulertuko da ohiko etxebizitza eskualdatzen ari dela eraikin hori une horretan zergadunaren ohiko etxebizitza denean edo, bestela, hura eskualdatu aurreko bi urteetako edozein egunetara arte halakotzat hartu denean.

KASU BEREZIA - ZAINZA PARTEKATUTA DAGOENEAN

Gurasoek seme-alaben zaintza eta ardura partekatu behar badute epailearen erabakiz, eta erabaki horretan ezarrita badago seme-alabek familiaren etxebizitzan bizi behar dutela eta gurasoak txandaka arduratuko direla haien zaintzaz etxebizitza horretan, zergadunaren ohiko etxebizitza zein den zehaztearen ondorioetarako, gurasoek adierazi behar dute zergaldian okupatu dituzten etxebizitzetatik zein aukeratzen duten zergaldi horren barruan egoitza gisa.

Aukera banakakoa izango da, hau da, guraso bakoitzarena. Zergaldi bakoitzean egin behar da aukera, zergaren autolikidazioa aurkezten denean eta zergaldi baterako egiten den aukerak ez du lotuko hurrengo zergaldietarako.

Aurreko gorabehera, berrinbertsioa salbuesteko eta ohiko etxebizitzaren erostegatik zilegi den kenkaria aplikatzeko, ezinbestekoa da aukeratutako etxebizitzak ohiko etxebizitzaren baldintzak betetzea. Hau da, epea konputatzeko, kontuan hartuko dira zergadunak, seme-alaben zaintza partekatutak eraginda, familiaetxebizitza ohiko etxebizitza gisa aukeratu duen zergaldietan kanpoan emanda denboraldiak.

Apartatu honetan bi kenkari hauek arautzen dira:

- Ohiko etxebizitza errentan hartzeagatik
- Ohiko etxebizitza erosteagatik

12.5.1 Kenkaria ohiko etxebizitza errentan hartzeagatik

Zenbatekoa da kenkaria?

Ohiko etxebizitza errentan hartzeagatik zergaldian diru kopuruak ordaindu dituzten zergadunek ondorengo kenkaria egin ahal izango dute:

- Zergaldian ordaindutako kopuruen %20, 1.600,00 euroko mugarekin urtean.
- Zergaldian ordaindutako kopuruen %25, 2.000,00 euroko mugarekin urtean, zergaduna familia ugariaren titularra denean. Familia ugariaren titulartasuna zehazteko, zerga sortzen den egunean dagoen egoerari begiratzen zaio (abenduarien 31ko egoera izaten da, oro har).
- Zergaldian ordaindutako kopuruen %30, 2.400,00 euroko mugarekin urtean, zergadunak 30 urte baino gutxiago dituenean. Zergadunaren adina zehazteko, zerga sortzen den egunean dagoen egoerari begiratzen zaio (abenduarien 31ko egoera izaten da, oro har).

Arau berezia batera egiten den aitorpenean 30 urtetik gorako eta beherako zergadunak daudenean

Batera tributatzea aukeratzen bada eta ohiko etxebizitza errentan hartzeagatik araututako kenkarirako eskubidea dutenak pertsona bat baino gehiago badira, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, %30eko portzentajea aplikatuko da, eta muga 2.400,00 eurokoa izango da..

Arau berezia tartean erabaki judiziala dagoenean

Epaile batek ebazpen bidez ezartzen badu zergadunak bere kargura ordaindu behar duela familia etxebizitzaren alokairua, berak aplikatu ahal izango du autolikidazioan artikulua honetan aipatzen den kenkaria. Betebehar hori bi zergaduneri bada, kenkaria haien artean hainbanatuko da, eta bakoitzak bere autolikidazioan aplikatuko du dagokion proportzioan, %20ko portzentajea eta 1.600 euroko muga errespetatuz, salbu eta % 25 eta % 30 portzentajeak aplikatzeko betekizunak betetzen badira; izan ere, horrelakoetan, 2.000 eta 2.400 euroko muga aplikatu ahal izango dituzte.

Erabilera lagatzeko araubidean dauden ohiko etxebizitzengatik ordaindutako kanon edo errenta sozialak.

Ohiko etxebizitzaren alokairuagatik ordaindutako zenbatekoekin parekatuko dira etxebizitza kooperatibetako edo antzeko elkarte motetako bazkideek edo irabazi asmorik gabeko elkarreentako kideek erabilera lagatzeko araubidean dauden ohiko etxebizitzengatik ordaintzen dituzten kanon edo errenta sozialak, betiere baldin eta haietan ez badira ematen ostalaritzako industriari dagozkion zerbitzu osagarriak, hala nola otordu zerbitzuak, gelak, arropa edo antzekoak garbitzekoak, edo gizarite laguntza edo osasunekoak.

Hala ere, ez dira parekatuko ohiko etxebizitzaren alokairuagatik ordaindutako zenbatekoekin honako hauek: erabilera lagatzeko araubidean dauden ohiko etxebizitzengatik ordaindutako kanon edo errenta sozialak, erosteko aukera eskubide bat edo jabetza transferitzeko klausula bat dakartenean, eta etxebizitza kooperatibetako edo bestelako elkarte motetako bazkideek edo irabazi asmorik gabeko elkarreentako kideek ordaintzen dituztenak, Etxebizitzari buruzko ekainaren 18ko 3/2015 Legearen hirugarren xedapen gehigarrian jasotzen diren baldintza guztiak betetzen ez dituztenean.

Babes publikoko etxebizitzaren sustapenak administrazio publiko baten jabetzako lurren gaineko azalera eskubidea eratuz egiten direnean, erabilera eskubidearen izaera mugagabea betetzat joko da elkartutakoaren erabilera eskubidearen iraupena aipatutako azalera eskubidearen iraupenarekin bat datorrenean.

12.5.2 Kenkaria ohiko etxebizitza erosteagatik

Zergadunek eskubidea dute kenkari bat aplikatzeko ohiko etxebizitzaren erosketan zergaldian inbertitutako kopuruengatik, erosketak sortutako gastuak barne, eta ohiko etxebizitza erosteko besteren kapitalak erabiltzean zergaldian ordaindutako interesengatik, haren kontura joan diren besteren finantzaketak sortutako gastuak ere barne.

Zer da ohiko etxebizitza erostea?

- Dirua erabiltzea ohiko etxebizitza **erosteko**. Ez dira etxebizitza erosketatzat hartzen honako hauek:

– **Artapen gastuak** (pintaketa, entokadura,...) edo konponketa gastuak (berogailua edo igogailuak konpontzea, iturgintza lanak egitea,...)

– **Hobekuntzak** (altzariak, seguritate atek edo kontrollehoak jartzea,...).

– Garaje plazak, lorategiak, parkeak, igerileku eta kirol instalazioak eta, oro har, eranskinak edo etxebizitzarekin batera finka erregistral bakarria osatzen ez duen beste edozein elementu eskuratzea.

- Dirua erabiltzea ohiko etxebizitza **birgaitzeko**.

Birgaitzatzat hartuko dira jabeak bere ohiko etxebizitzan egindako obrak, baldin eta ebazpen batek jarduketa babestuztat kalifikatu edo aitortu baditu Eusko Jaurlaritzaren abenduaren 30eko 317/2002 Dekretuak, ondare hiritartua eta eraikia birgaitzeko jarduketa babestuei buruzkoak, xedatutakoaren arabera, edo, hala badagokio, babesteko jarduketatzat kalifikatu badira abenduaren 12ko 2006/2008 Errege Dekretuak edo antzekoak diren ordezko arauak ezarritakoari jarraituz.

Jabeak bere ohiko etxebizitzan egindako obratzat hartuko dira, baita ere, zergadunak bere lokal bati etxebizitza erabilera emateko egiten dituen lanak, haien helburua, betiere, zergadunaren ohiko etxebizitza izaera denean.

- **“Etxebizitza kontuetan”** diru kopuruak gordailutzea. Kengarriak izango dira baldin eta kenkarirako eskubidea sortu duten kopuruak bakar-bakarrak ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko erabiltzen badira kontua ireki denetik hasi eta **6 urteko** epean. Kenkarirako eskubidea hurrengo kasuetan galduko da:

– Zergadunak kenkari eskubidea sortu duten eta etxebizitza kontuan utzi diren kopuruak bere ohiko etxebizitza erostea edo birgaitzea ez diren helburuetarako erabiltzen dituenean eta kopuru horiek kreditu entitate bereko edo beste entitate bateko beste kontu batean osorik birjarri edo aldatzen ez direnean. Kopuruen zati bat erabiliz gero, zergadunak erabilitako kopuruak lehendabizi gordailututakoak direla ulertuko da.

Zergaduna hiltzen bada aurreko apartatuan aipatu den sei urteko epea amaitu baino lehen, etxebizitza kontuko kopuruak ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzera zuzentzeko obligazioa ez da bete gabekotzat hartuko.

– Kontua ireki denetik sei urte igaro direnean eta kenkarirako eskubidea sortu duten kopuruak ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko erabili ez direnean.

– Ohiko etxebizitza geroago erosi edo birgaitzen denean kenkari honetarako exijitzen diren baldintzak bete gabe.

Letra honetan aipatzen diren kontuetan gordailutatuko diru kopuruak ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzeko erabiltzen direnean, haiengatik ezingo da berriro kenkaririk egin, aurrez kenkarirako eskubidea sortu badute.

Zergadun bakoitzak etxebizitza kontu bat bakarrik izan dezake.

Etxebizitza kontuak bereizik identifikatuko dira Zergaren aitorpenean. Gutxienez datu hauek adieraziko dira:

- Kontua zein entitatetan ireki den.
- Kontuaren zenbakia.
- Irekiera data.
- Kontuaren saldoak ekitaldian izan duen gehikuntza.

Aurretik egindako kenkarietarako eskubidea galtzen denean, zergadunak honako kopuruak gehitu beharko dizkio baldintzak bete ez diren ekitaldian sortu den Zergaren kuota: egin diren kenkariak gehi dagozkien berandutza interesak⁹⁷.

Zein beste kasu dira erosketaren parekoak?

Hona hemen ohiko etxebizitzaren erosketarekin parekatzen diren beste kasu batzuk, kenkari honetarako eskubidea ere ematen dutenak:

- Etxea handitzea.
- Etxea eraikitzea.
- Azalera eskubidea eskuratzea.
- Pertsona minusbaliatuen etxebizitzan egokitze eta aldatze lan eta instalazioak egitea.

Azter ditzagun banan-banan.

1. Etxea handitzea.

Horretarako beharrezkoa da azalera habitagarria modu iraunkorrean eta urteko sasoi guztietan handitzea. Handitze hori estali gabeko zatia itxiz nahiz beste edozein modutara erabiliz egin daiteke.

2. Etxea eraikitzea.

Zergadunak zuzenean ordaindu behar ditu obren gastuak edo, bestela, konturako ordainketak egin behar dizkio obren sustatzaileari, beti ere inbertsioa hasi eta lau urteko epea igaro baino lehen amaitzen badira obrak.

Lau urteko epe hori honako kasuotan luza daiteke:

- *Epaileak onartutako konkurtsoa.* Sustatzaileak ez baditu eraikuntza lanak amaitzen lau urteko epea igaro baino lehen edo etxebizitzak ezin baditu epe horretan eman, epe hori lau urtez luzatuko da zuzenean, eta etxea okupatzeko ezartzen den hamabi hilabeteko epea etxea ematen den egunetik aurrera hasiko da kontatzen.

Epea luza dadin, hasierako epea bete ez den zergaldiko aitorpenarekin batera, zergadunak etxebizitzan egin-

dako inbertsioen frogagiriak eta lehen adierazitako egoeretako bat gertatu izanaren beste edozein frogagiri aurkeztu beharko ditu.

Zergaduna ez dago diru sarrerarik egitera behartuta eraikitze lanak amaitzeko lau urteko epe orokorra ez betetzeagatik.

- *Zergadunarekin zer ikusirik ez duten arrazoiengatik obrak gelditu eta lau urteko epean amaitu ezin direnean.* Kasu honetan, zergadunak epea luzatzeko eskatu behar dio Zerga Administrazioari. Horretarako hilabeteko epea izango du lau urteko epea bete ez den egunetik aurrera. Eskaeran honako hau adieraziko da:

– Epea zergatik ez den bete.

– Zenbat denbora beharko duen, bere ustez, eraikuntza lanak amaitzeko (denbora hori ezin da lau urtekoa baino handiagoa izan).

Eskaerarekin batera, zergadunak bidezko frogagiriak aurkeztuko ditu. Dokumentazioa ikusi ondoren, Zerga Administrazioak epea luzatzea bidezkoa den eta zenbat luzatuko dion erabakiko du. Erabakitzen den luzapenak ez du zertan bat etorritik zergadunak eskatutakoarekin. Hiru hilabeteko epean espreski ebazten ez diren luzapen eskaerak ezetsizat hartuko dira.

Epea bete ez den biharamunetik aurrera hasiko da kontatzen luzapena.

3. Azalera eskubidea eskuratzea

Ohiko etxebizitzat hartzen dena gorabehera (jabetza osoaren beharra), etxebizitza izango den ondasun higiezinaren azalera eskubidea eskuratzea erostearekin parekatuko da titularitate publikoko lurzoru baten gainean eratuta dagoenean.

4. Pertsona minusbaliatuek egokitze eta aldatze lan eta instalazioak egitea

Hemen sartzen dira ohiko etxebizitzan egokitze lan eta instalazioak egitea, etxearen eta kalearen artean nahitaezko pasabide gisa erabiltzen diren elementu komunak aldatzea, hala nola eskailerak, igogailuak, korridoreak, atariak edo beste edozein elementu arkitoniko, eta, halaber, desgaituen edo mendeko pertsonen komunikazio sentsorialaren oztupoak gainditu edo segurtasuna emateko balio duten dispositibo elektronikoak jartzea.

Era berean, errentari, azpierrenerari edo usufruktario gisa okupatutako etxebizitzetan egiten diren egokitze lan eta instalazioak kontzeptu honen barruan sartzen dira, obra horiek egiten dituztenak honako hauek direnean: zergadun desgaitua edo mendetasun egoeran dagoena, pertsona desgaitu edo mendeko batekin bizi den zergaduna –pertsona hori izan daiteke, aurreko edo ondorengo ahaide bat, ezkontidea, maiatzaren 7ko 2/2003 Legearen arabera eratutako izatezko bikote-laguna edo adingabeak babesteko gaietan aginpide duen entitate publikoaren adostasunez, tutoretzapean edo diru trukerik gabe etxean hartua duen pertsona bat–, pertsona desgaitu edo mendekoekin bizi izateagatik desgaitasunaren edo mendekotasunaren kenkaria aplikatzeko eskubidea duen zergaduna, eta ohiko etxebizitzaren elementu komunak aldatzeko lanak ordaintzera behartuta dauden jakekideak.

Gipuzkoako Foru Aldundiaren organo eskudunak, Migrazio eta Gizarte Zerbitzuetako Institutuak edo Autonomia Erkidegoko organoak ziurtatu egin beharko dute egokitze obra eta instalazio horiek beharrezkoak

⁹⁷ Ikus Gipuzkoako Lurralde Historikoaren Zergen Foru Arau Orokorra (martxoaren 8ko 2/2005 Foru Araua). Berandutza interesa 26. artikuluan arautzen da.

direla pertsona desgaituen irisgarritasuna eta komunikazio sensoriala errazten dutelako eta duintasunez moldatzeko aukera ematen dietelako.

Aipatutako obrak ondoko hauek egingo dituzte:

- Zergadun desgaituak edo mendetasun egoeran dagoenak.
- Desgaitu batekin edo mendeko pertsona batekin bizi den zergadunak –desgaitua edo mendekoa izan daiteke aurreko edo ondorengo ahaide bat, ezkontidea, maiazaren 7ko 2/2003 Legearen arabera eraturako izateko bikote-laguna, edo adingabeak babesteko gaietan aginpide duen entitate publikoaren adostasunez, tutoretzapean edo diru trukerik gabe etxean hartua duen pertsona-.
- 65 urteko edo hortik gorako pertsona batekin bizi den zergadunak, haren mendetasun edo minusbalioetasun maila frogatzen duenean eta hirugarren pertsonengandik behar duen laguntza egiaztatzen duenean.
- Pertsona desgaitu edo mendekoarekin bizi den zergadunak, adineko pertsonen desgaitasunagatik edo mendekotasunagatik araututako kenkaria egiteko eskubidea ematen dionean.
- Beren ohiko etxebizitzaren elementu komunak aldatzeko lanak ordaintzera behartuta dauden jabeekideek.

Zenbatekoa da kenkaria?

Zergadunek %18ko kenkaria egin dezakete ohiko etxebizitza erosteko zergaldian inbertitutako kopuruengatik, erosketa hori dela-eta haren kontura joan diren gastuak ere barne.

Era berean, ohiko etxebizitza erosteko besteren kapitalak erabili badira, zergadunek %18ko kenkaria egin dezakere zergaldian ordaindutako interesengatik, haien kontura joan diren besteren finantzaketak sortutako gastuak ere barne.

Aurreko bi paragrafoetan aipatutako kontzeptuen baturagatik **gehienez 1.530,00 euroko kenkaria** egingo da **urtean**.

Zergadunak **30 urte baino gutxiago dituenean, edo familia ugariaren titularra denean**, kenkaria %23koa izango da, eta **urtean 1.955,00 euro kendu ahal izango dira gehienez**.

Aurreko kenkaria zergadun bakoitzeko izango da.

Etxebizitza kontuan inbertitzen denean, ez da aplikatuko %23ko portzentaje hori, %18 baizik.

OHARRA: 2012/01/01 BAINO LEHEN EROSI-TAKO ETXEBIZITZAK

Zergadunek %18ko kenkaria egin dezakete ohiko etxebizitza erosteko zergaldian inbertitutako kopuruengatik, erosketa hori dela-eta haren kontura joan diren gastuak ere barne.

Era berean, ohiko etxebizitza erosteko besteren kapitalak erabili badira, zergadunek %18ko kenkaria egin dezakere zergaldian ordaindutako interesengatik, haien kontura joan diren besteren finantzaketak sortutako gastuak ere barne.

Aurreko bi paragrafoetan aipatutako kontzeptuen baturagatik **gehienez 2.160,00 euroko kenkaria** egingo da **urtean**.

Zergadunak **35 urte baino gutxiago dituenean, edo familia ugariaren titularra denean**, kenkaria %23koa izango da, eta **urtean 2.760,00 euro kendu ahal izango dira gehienez**.

Kreditu fiskala ezin da 36.000,00 euro baino handiago izan.

Aurreko kenkaria autolikidazio bakoitzeko izango da .

Arau berezia batera egiten den aitopenean 30 urtetik gorako eta beherako zergadunak daudenean

Batera tributatzea aukeratzen bada eta ohiko etxebizitza erostegatik araututako kenkaria pertsona batek baino gehiagok egin dezakeenean, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, %23ko portzentajea aplikatuko da, eta muga 1.955,00 eurokoa izango da

OHARRA: 2012/01/01 BAINO LEHEN EROSI-TAKO ETXEBIZITZEN KENKARIA

Kenkaria %23koa da, eta muga 2.760,00 eurokoa, 35 urtetik gorako zein beherakoentzat.

Arau berezia tartean erabaki judiziala dagoenean

Epaileen erabakiz, zergaduna bakarrik baldin badago behartuta etxebizitza familiarrarengatik ohiko etxebizitzaren erosketan zergaldian inbertitutako kopuruetakoren bat ordaintzera, erosketaren gastuak barne, edo zergadun horrek bakarrik baldin badu ohiko etxebizitza erostean erabilitako besteren kapitalen interesak ordaintzeko obligazioa, finantzaketa horrek sortutako gastuak barne, zergadun horrek egin ahal izango du bere autolikidazioan apartatu honetan aipatzen den kenkaria. Obligazio hori bi zergadunei ezarri bazaie, kenkaria bien artean hainbanatuko da, eta bakoitzaren autolikidazioan egingo da norberari dagokion proportzioan, %18ko portzentajea eta 1.530,00 euroko muga aplikatuta.

OHARRA: 2012/01/01 BAINO LEHEN EROSI-TAKO ETXEBIZITZEN KENKARIA

Kenkaria %18koa da, eta muga 2.160,00 eurokoa.

Kreditu fiskala

Lehenago aipatu diren kontzeptuengatik zergadun bakoitzak zergaldi jarraituetan egindako kenkariaren baturak ezin du 36.000,00 euroko zifra gainditu. Dena den, zifra horri hauek gutxituko zaizkio, hala dagokionean:

- 8/1998 Foru Araua aplikatuta etxebizitzan inbertitzeagatik kendutako zenbatekoa.
- 10/2006 Foru Araua aplikatuta etxebizitzan inbertitzeagatik kendutako zenbatekoa.
- Halakorik izan bada, berrinbertsioagatik salbuetsitako ondare irabaziari %15 edo %18 aplikatuzetik ateratzen den emaitza.

Maileguen interes tasak mugatzeko klausulen itzulketagatik jasotako kopuruaren tratamendu fiskala

Maileguen interes tasak mugatzeko klausulen itzulketagatik jasotako kopuruaren tratamendu fiskala, kopuru horiek finantza entitateekin hitzartutako akordioetatik edo sententziak edo arbitraje laudoak betetzetik datozenean.

- Ez da integratuko zerga honen zerga oinarrian maileguen interes tasak mugatzeko klausulen aplikazioagatik finantza entitateei interesen kontzeptupean aurrez ordaindutako kopuruaren itzulketa, ezta kalte-ordain gisa dagozkien interesena ere, itzulketa hori finantza entitateekin hitzartutako akordioetatik datorrenean, eskudirutan egin edo bestelako konpentsazio neurrien bidez egin.
- Aurreko 1. apartatuan aurreikusitako itzulketa jasotzen duen zergadunak aurrez ordaindutako kopuruek zerga tratamendu hau izango dute:

o Aurreko ekitaldian kopuru horiek sartu badira ohiko etxebizitza erostegatik aplikatutako kenkariaren oinarrian, galdu egingo da haiengatik kenkaria egiteko eskubidea, eta finantza entitatearekiko akordioa hitzartu den zergaldiko kuota likidoari zenbateko

hauek bakarrik gehitu beharko zaizkio: zerga administrazioak zor tributarioa bidezko likidazioaren bitartez zehazteko duen eskubidea preskribatu ez den ekitaldietan bidegabe kendutako zenbatekoak, berandutze interesik aplikatu gabe. Aurreko paragrafoan aipatutako zenbatekoak ez zaizkio gehitu beharko kuota likidoari, baldin eta finantza entitateak, ukitutako zergadunarekin hala adostuta, zuzenean erabiltzen baditu zenbateko horiek ohiko etxebizitzaren erosketa finantzatu duen maileguaren tronkoa murrizteko.

o Kopuru horiek gastu kengarrizat hartu badira aurreko ekitaldietan, eta ekitaldi horiei dagokienez ez bada preskribatu zerga administrazioak zor tributarioa bidezko likidazioaren bidez zehazteko duen eskubidea, gastu kengariak izateari utziko diote, eta ekitaldi horien bitartez autolikidazio osagarria egin beharko da finantza entitatearekin hitzartutako akordioaren egunetik zerga hau autolikidatzeko hurrengo epea amaitu bitartean, zehapenik, berandutze interesik eta errekarigurik gabe.

o Zergadunak kopuru horiek ordaindu dituen ekitaldietan zerga honen autolikidazioa aurkezteko epea ez bada amaitu kopuru horiek itzultzeko akordioa finantza entitatearekin hitzartu baino lehen, ez kopuru horiek eta ez aurreko a) letrako bigarren paragrafoan aipatutakoak ez dira sartuko ohiko etxebizitzaren erosketagatik aplikatzen den kenkariaren oinarrian, eta ez dira hartuko gastu kengarrizat.

- Aurreko apartatuetan xedatutakoak berdin aplikatuko da aurreko 1. apartatuan aipatzen diren kopuruen itzulketa sententzia judicialak edo arbitraje laudoak exekutatu edo betetzearen ondorio denean

12.5.3. Ohiko etxebizitzan eguzki energia elektrikoa hornitzeko inbertsioen kenkaria

Zergadunek zergaldian ordaindutako kopuruen 100eko 15eko kenkaria aplikatu ahal izango dute, kopuru horiek elementu hauek eskuratzeko erabili direnean:

- a) Teknologia Garbien EAEko Zerrendari buruz Eusko Jaurlaritzako dagokion sailak onartutako Aginduan definitzen diren ekipo osoak, betiere eguzki energia elektriko fotovoltaikoa ekoizteko moduko ekipoak badira.
- b) Entitateen funts propioetan bazkide, akziodun, elkartekide, partaide edo antzeko eran parte hartzea dakarten akzioak, partaidetzak edo beste edozein eratako tresnak, baldin eta entitate horien xede soziala, nagusiki, energia iturrien aprobetxamendu eraginkorragoa bilatzen duten proiektuak egitea bada aurreko a) letran aipatutako inbertsioak direla medio.

Bi unetan harpidetu beharko dira b) letra honetan aurreikusitako tresnak: entitatea eratzeke unean, edo, bestela, eraketa horren ondorengo bost urteetan egindako kapital zabalkuntza batean.

Kenkariaren oinarria honako hau izango da:

- a) Aurreko 1. apartatuko a) letran aurreikusitako kasuan, egindako inbertsioen zenbatekoa.
- b) Aurreko 1. apartatuko b) letran aurreikusitako kasuan, aipatutako entitateen funts propioetan parte hartzea dakarten tresnen eskurapen kostua.

Aurreko a) eta b) letratan xedatutakoaren arabera kalkulaturako kenkariaren oinarritik murriztu egingo da, hala badagokio, zergadunak elementu horiek eskuratzeko jaso dituen dirulaguntzen zenbatekoa.

Energiaren kontsumoak eragindako gastuak ez dira inola ere kengarriak izango.

Aurreko 1. apartatuan aipatutako kontzeptuengatik zergadun bakoitzak hurrengo zergaldietan zehar kendutako zenbatekoen batura ezingo da izan 3.000 eurotik gorakoa.

Kuota osoa nahikoa ez izateagatik kentzen ez diren zenbatekoak hurrengo lau zergaldietan aplikatu ahal izango dira, betiere aurreko 3. apartatuan aurreikusitako mugak errespetatuz.

Kenkaria aplikatzeko, baldintza hauek bete beharko dira, guxtienez bost urteko epean:

- a) 1. apartatuan aipatutako elementuetatik lortzen den energia zergadunaren ohiko etxebizitza energiaren hornitzeko erabili beharko da.
- b) Aurreko 1. apartatuan jasotako elementuek kenkariarako eskubidea sortu badute, zergadunaren ondarean mantendu beharko dira.
- c) 1. apartatuko b) letran aurreikusitako kasuan, zergadunak apartatu honetan adierazitako epean eduki dezakeen partaidetza, zuzeneko zein zeharkakoa, ezingo da izan entitatearen kapital sozialaren edo haren boto eskubideen 100eko 10a baino handiagoa. Zergaduna familia unitate batean integratuta badago, muga hori aplikatzeari dagokionez, unitateko kide guztien partaidetzak hartuko dira kontuan.

Apartatu honetan aurreikusitako bost urteko epea kontatzen hasiko da a) letran definitutako ekipo osoak abian jartzen diren egunetik edo 1. apartatuko b) letran aurreikusitako tresnak eskuratzeko direnetik, dagokionaren arabera.

12.6 Jarduera ekonomikoak sustatzeko kenkariak

Apartatu honetan hiru kenkari hauek arautzen dira:

- Kenkaria inbertsio eta bestelako jarduerengatik.
- Kenkaria langileek enpresan parte hartzeagatik.
- Kenkaria jarduera ekonomiko baten hasieran inbertitzeko kreditu entitateetan egindako gordailuengatik.

12.6.1 Kenkaria inbertsio eta bestelako jarduerengatik.

Jarduera ekonomikoak egiten dituzten zergadunek zuzeneko zenbatespenaren erregimena erabiltzen badute beren etekinak kalkulatzeko, Sozietateen gaineko Zergaren araudiak aktibo finko material berrietan inbertsioak hobaritzeko eta zenbait jarduera burutzeko jasotzen dituen kenkariak aplikatu ahal izango dituzte, beti ere araudi horretan ezartzen diren portzentaje eta muga berdinekin.

Hona hemen kenkariak:

- Kenkaria aktibo ez-korrente berrietan inbertitzeagatik.
- Kenkaria zinemagintzan edo audiobisualean nahiz liburugintzan inbertitzeagatik.
- Kenkaria ikerketa eta garapen jarduerak egiteagatik.
- Kenkaria berrikuntza teknologikoko jarduerengatik.
- Kenkariak garapen iraunkorra, ingurumenaren zaintza eta hobekuntza eta energia iturrien aprobetxamendu eraginkorragoa lortzera bideratutako proiektuekin loturiko inbertsio eta gastuengatik.
- Kenkaria enplegua sortzeagatik.

Azter ditzagun banan-banan.

12.6.1.1 Kenkaria aktibo ez-korronte berrietan inbertitzeagatik (makinak, ibilgailuak...)

Zenbatekoa da kenkaria?

Entitatearen jarduera enpresarialari atxikita dauden aktibo ez-korronte berrietan inbertitzeagatik %10eko kenkaria egiten da. Lurrak ez dira aktibo horien artean sartzen.

- Ibilgetu materialeko edo higiezinetako inbertsioetako aktibo finko berriak eskuratzeko ordaintzen diren kopuruak.

ERNE: beste pertsona edo entitate batek alde aurretik erabili ez duena da aktibo ez-korronte berria. Hau da, aktibo bat ez da berria izango aurretik beste pertsona edo entitate baten ibilgetuan egon bada edo Kontabilitate Plan Orokorren arabera hor sartuta egon behar bazuen, nahiz eta aktibo hori inoiz martxan jarri ez.

- Pabilioi industrial birgaituak eskualdatzeko asmoarekin eskuratzeko, pabilioi industrialak birgaitzeko asmoarekin eskuratzeko edota enpresaren aktiboetan dauden pabilioi industrialak birgaitzeko inbertitutako kopuruak
 - Aplikazio informatikoetako aktibo ukiezin berrietan egiten diren inbertsioak.
 - Enpresa emakidadunak emakida-erabakiari lotutako zerbitzu publiko bat emateko azpiegiturak eraikitzeko edo eskuratzeko egiten dituen inbertsioak, baina azpiegitura horiek ibilgetu ukiezin edo finantza-aktibo gisa kontabilizatuta egon behar dute abenduaren 23ko EHA/3362/2010 Agindua indarrean jarri zenetik. Agindu horrek, hain zuzen ere, Kontabilitate Plan Orokorra azpiegitura publikoen enpresa emakidadunetara egokitzeko arauak onartu zituen
- Inbertsioa jasotzen duten elementuek ez dute Zenbait Garraibideren gaineko Zerga Berezian tributatu behar, dela hari lotuta ez daudelako, dela salbuetsita daudelako.
 - Inbertsioak aplikatzen diren aktiboek (informatikoek ez beste guztiek) gutxienez bost urteko amortizazioaldia eduki behar dute ezarrita.
 - Inbertitutako kopuruak aktibo ez korrontearen barruan kontabilizatu behar dira.
 - Inbertsioaren xede diren aktiboaren zenbateko osoak aktibo ez-korrontearen kontabilitate balio garbien baturaren 100eko 10 baino handiagoa izan behar du ekitaldi bakoitzean, kontabilizatutako amortizazioak eta balio-narriaduragatik izandako galerak kendu ondoren. Aktibo ez-korronte horrek ibilgetu materialaren, higiezinetako inbertsioen eta aplikazio informatikoek eta beste inbertsioek osatzen duten ibilgetu ukiezinaren parte izan behar du. Beste edozein kasutan, aktibo horien zenbateko osoak 5 milioi eurotik gorakoa izan behar du urtean.

12.6.1.2 Kenkaria zine edo ikus-entzunezko produkzioetan eta liburugintzan inbertitzeagatik.

Zenbat kentzen da?

- Film luze zinematografikoen eta fikzio, animazio edo dokumentalei buruzko ikusentzunezko serieen produkzio espainiarretan egiten diren inbertsioek, serie-

ko ekoizpen industrialaren aurretik euskarri fisikoa egitea ahalbidetzen badute eta bat apartatu honetan xedatutako baldintzak betetzen badituzte, eskubidea emango diote ekoizleari kuota likidotik **100eko 35eko** kenkaria aplikatzeko.

Kenkariaren oinarria produkzioaren kostu osoa izango da, baita ekoizlearen kargura ordaindu beharreko publizitate eta sustapen gastuak nahiz kopiatarako gastuak ere, ekoizpen kostuaren 100eko 40ko mugarekin, bi kasuetan.

Kenkariaren oinarritik gutxituko dira kenkarirako eskubidea ematen duten inbertsioak finantzatzeko jasotako diru-laguntzen zenbatekoak

- Euskaraz filmatutako obren kasuan, kenkaria **100eko 45ekoa** izango da

Baldintzak

Kenkaria aplikatzeko hurrengo baldintzak bete behar dira:

- Kenkariaren oinarriaren gutxienez 100eko 50ak Euskal Autonomia Erkidegoan egindako gastuak izan behar dute.
- Ekoizleak obrari egiten dion ekarpenak euskal partaidetza tekniko edota artistiko bat izan behar du, gutxienez ekoizpenaren munduko lau pertsonak osatua, honako hauek esate baterako:
 - Oro har, obraren egileak, aktore nagusiak eta aktore sekundarioak, eta ekoizpen talde teknikoko buruak.
 - Animaziozko ekoizpenen kasuan, zuzendariak, taldeko buruak edo teknikariak.
 - Dokumentalen kasuan, zuzendariak, gidoilariak, musikariak, argazki zuzendariak, edo ekoizle eragileak. Aurreko apartatuan ezarritako beharkizuna betetzat joko da apartatu horretan aipatzen diren pertsonen zerga egoitza edo helbidea Euskal Autonomia Erkidegoan dagoenean.
- Ekoizpenak gutxienez bi astez egon behar dute filmatuta Euskal Autonomia Erkidegoko barnealde zein kanpoaldeetan, salbu eta, justifikatutako arrazoiengatik, lurralde horretan filmatzea ezinezkoa denean.
- Ekoizpenak nazionalitate ziurtagiria eskuratu behar du, baita edukiaren kultur izaera, errealitate kulturalekiko lotura edo lurralde espainiarrean aurkezten diren lan zinematografikoen aniztasun kulturari egindako ekarpena egiaztatzen duen ziurtagiria ere, kasuko kasuko organo eskudunak emanak.
- Euskadiko Filmotekan ekoizpenaren kopia berri bat gorde behar da, egoera perfektuan, euskal ondare zinematografikoa babestu eta zabaltzeko helburuak betetzeko. Filma proiektatzeko erabilitako euskarri berean entregatuko da kopia hori. Betebehar hau betez Euskadiko Filmotekan gordailatzen den kopia ezingo da ez erretiratu ez beste erakunderen batean gordailatzeko transferitu, beste erakunde horiek ezar ditzaketen gordailatze obligazioak betetzeko.

Koprodukzioen kasuan, adierazitako kenkari zenbatekoak eta gastua kokatzeko baldintzak zehaztuko dira koproduktore bakoitzak koprodukzioan duen partaidetza portzentajearen arabera.

Mugak

- Kenkariaren zenbatekoa, zergadunak jasotako gainerrako diru-laguntzekin batera, ezingo da izan ekoizpen kostuaren ehuneko 50 baino handiagoa, salbu eta ekoizpena Europar Batasuneko estatu kide batek bai-

no gehiagok finantzaturako mugaz gaindikoa denean eta ekoizpen horretan Europar Batasuneko estatu kide bat baino gehiagoko ekoizleek parte hartzen dutenean. Horrelakoetan, zenbateko hori ezingo da izan ekoizpen kostuaren 100eko 60koa baino handiagoa.

- Muga hori ez da aplikatuko ikus-entzunezko obra zailetan, ezta Ekonomia Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundearen Garapenerako Laguntza Batzordearen zerrendan ageri diren herrialdeak partaide diren koprodukzioetan ere.
- Kenkari honen zenbatekoa ezingo da izan 10 milioi eurotik gorakoa, egindako ekoizpen bakoitzeko

Kondizioak

Kenkaria ez zaie aplikatuko kasu hauetako batean dauden entitateek egindako inbertsioei:

- Europako Batzordearen aurretiazko erabaki baten ondoren laguntzak berreskuratzeko agindu bati lotuta dauden enpresak, baldin eta agindu horretan laguntza bat legez kontratatzat eta barne merkatuarekin bateraezintzat hartzen bada.
- Krisian dauden enpresak, Batzordeak 2014ko ekainaren 17an onartutako 651/2014 Erregelamenduak (EB), Zenbait laguntza mota Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuta barne merkatuarekin bateragarritzat jotzen dituenak, 2. artikulua 18. apartatuan jasotakoari jarraituz.

Kenkarirako eskubidea galtzea

Egindako kenkarirako eskubidea galdu egingo da baldin eta obraren ekoizpena amaitu eta 2 urteko epean filma ez bada estreinatzen zinema aretoetan edo telebista kateen ikus-entzunezko komunikazio zerbitzuetan, horien barruan bi modalitate hauek sartuta: nahierako ikus-entzunezko komunikazioa eta «telebista mugikorra», hain zuzen ere martxoaren 31ko 7/2010 Legeak, Ikus Entzunezko Komunikazioaren Lege Orokorrak, 2. artikuluan aipatuak. Horrelakoetan, obligazioa izango da egindako kenkariengatik bere unean ordaindu ez diren kuotak ordaintzea, berandutze interesak ere barne. Bai kuota horiek bai berandutze interesak zirkunstantzia hori gertatu den ekitaldiko autolikidaziotik ateratzen den kuotari gehitu beharko zaizkio.

Atzerriko ekoizpenentzako kenkari gehigarria

Beste kenkari bat gehitu da, muga berak aplikatuko zaizkiona, eta nazioarteko ekoizpenen garapena sustatu nahi duena, hurrengo ezaugarriekin:

- Kultura eta Kirol Ministerioaren Zinema eta Ikus-Entzunezko Enpresen Administrazio Erregistroan izena emandako ekoizleek, film luze zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren atzerriko ekoizpenaz arduratzen badira, eta ekoizpen horiek ahalbidetzen badute euskarri fisiko bat prestatzea serieko ekoizpen industrialaren aurretik, Euskal Autonomia Erkidegoan egindako gastuen 100eko 35 kendu ahal izango dute kuota likidotik. Apartatu honetan aurreikusitako kenkaria aplikatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoan egindako gastuek 500.000 eurokoak izan beharko dute gutxienez. Halaber, apartatu honetan aurreikusitako kenkaria aplikatzeko eskubidea sortzen duten ekoizpenen kostuak gutxienez 2 milioi eurokoa izan behar du.
- Kenkariaren oinarria Euskal Autonomia Erkidegoan egindako eta ekoizpenarekin zuzenean erlazionaturako gastu hauek osatuko dute:
 - Sorkuntza arloko langileen gastuak, baldin eta haien zerga egoitza Espainian edo Europako Esparru Eko-

nomikoko estatu kide batean badago, 100.000 euroko mugarekin pertsona bakoitzeko.

- Industria teknikoak eta bestelako hornitzaileak erabiltzeagatik izandako gastuak.

Kenkariaren oinarritik gutxituko dira kenkarirako eskubidea ematen duten inbertsioak finantzatzeko jasotako diru-laguntzen zenbatekoak. Gainera, kenkariaren oinarria ezingo da izan ekoizpen kostuaren 100eko 80 baino handiagoa.

- Kenkari honen zenbatekoa ezingo da izan 10 milioi eurotik gorakoa, egindako ekoizpen bakoitzeko.

Liburugintzan egiten diren inbertsioak

- Liburugintzan egiten diren inbertsioek ahalbidetzen badute euskarri fisiko bat prestatzea serieko ekoizpen industrialaren aurretik, kuota likidoan **100eko 5eko** kenkaria aplikatzeko eskubidea emango dute.

12.6.1.3 Kenkaria ikerketa eta garapen jarduerak egiteagatik.

Zenbatekoa da kenkaria?

Ikerketa eta garapen jarduerengatik zergaldian izandako gastuek **%30eko** kenkaria izango dute. Gainera, ekitaldian izandako gastuak aurreko bi urteetako batez bestekoa baino handiagoak badira, %30a batez besteko horretaraino aplikatuko da, eta batez besteko horren gainean dagoen soberakinari %50eko kenkari osagarria egin ahal izango zaio.

Gainera, zergaldian izandako gastuek beste %20eko kenkaria izango dute honako gastu hauek direnean:

- Entitateko langileria gastuak, bakar-bakarrik ikerketa eta garapen jarduerari, lotuta dauden ikerlari kualifikatuak dagozkien.
- Ikerketa eta garapen proiektuetan egindako gastuak, hauekin kontratatuta daudenean: unibertsitateekin, ikerkuntzako organismo publikoekin edo berrikuntza eta teknologia zentroekin, Berrikuntza eta teknologia zentroi buruzko abenduaren 20ko 2.609/1996 Errege Dekretuaren arabera horrela aitortu eta erregistratuta daudenean, eta, orobat, Eusko Jaurlaritzaren urriaren 1eko 221/2002 Dekretuak araututako Euskal Teknologia Sarean sartutako entitateekin. Azken dekretu horrek egunean jarri zituen Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Sarea arautzeko oinarriak.

Ibilgetu material eta ukiezineko elementuetan egindako inbertsioen **%10**, ondasun higiezinak eta terrenoak kanpoan utzita, baldin eta bakar-bakarrik ikerketa eta garapen jarduerari, atxikita badaude.

Zer da ikerketa eta garapen jarduera?

- Jakintza berriak aurkitzeko eta zientzian edo teknologian goi ulerkuntza bilatzeko egiten den “**oinarrizko ikerkuntza**” edo azterlan original eta planifikatua, betiere merkataritza edo industria helburuetatik kanpoa.
- Jakintza berriak aurkitzeko egiten den “**ikerkuntza aplikatua**” edo azterlan original eta planifikatua, betiere ezagutza horiek produktu, prozesu edo zerbitzu berriak garatzen edo lehendik daudenak nabarmen hobetzen erabiltzeko bada.
- Ikerkuntza aplikatuaren emaitzen “**garapen esperimental**” edo produktu, prozesu edo zerbitzu berrien plan, eskema edo diseinu batean aplikatutako ikerkuntzaren gauzatzea, edo emaitza horien hobekuntza na-

barmena, bai eta merkaturatu ezin diren prototipoen sorrera eta hasierako erakusketarako proiektuak edo proiektu aitzindariak ere, baldin eta aplikazio industrialetarako edo merkataritzako ustiapenerako bihurtu edo erabili ezin badira.

- **Software** aurreratuaren sorkuntza, baldin eta horrek aurrerapen zientifikoa edo teknologiko nabarmena badakar, dela teorema eta algoritmo berriak garatzu dela sistema eragile eta lengoia berriak sortuz, edota pertsona desgaituak informazioaren gizarteko zerbitzuetara sartzeko egiten bada. Softwarearekin erlazionatuta dauden ohiko edo betiko jarduerak hortik kanpo geratzen dira.

Zer hartzen da ikerketa eta garapen gastutzat?

Zergadunak egindakoak, jarduera horiei atxikitako ondasunen amortizazioak barne, baldintza hauek betetzen badira:

- Ikerketa eta garapen jardueri zuzenean lotutako gastuak izatea.
- Jarduera horiek egiteko benetan erabiltzea.
- Proiektuka indibidualizatuta agertzea.

Europar Batasuneko edo Europako Espazio Ekonomikoko beste estatu batzuetan egindako jardueri dagozkien ikerkuntza eta garapen gastuek ere kenkarirako eskubidea izango dute.

Europar Batasunekoak edo Europako Espazio Ekonomikokoak ez diren estatuetan egindako jardueren gastuei dagozkien, kenkarirako eskubidea ere izango dute, baldin eta ikerkuntza eta garapeneko jarduera nagusia Europar Batasuneko estatu batean egiten bada eta gastuak inbertsio osoaren %25 baino handiagoak ez badira.

Ikerkuntza eta garapeneko gastutzat hartuko dira, era berean, jarduera horiek Europar Batasuneko edo Europako Espazio Ekonomikoko estatu batean egiteko asmoz zergadunaren aginduz ordaindutako kopuruak, dela berak zuzenean dela beste entitate batzuekin batera.

12.6.1.4. Kenkaria berrikuntza jarduerak egiteagatik.

Honako hau hartzen da berrikuntzat: produktu berriak (ondasun edo zerbitzuak) edo prozesu berriak zein nabarmenki hobetuak ezartzea, eta marketing metodo berriak edo antolaketa eredu berriak abian jartzea. Errealitatea auzitan jartzea eta eraldatzea ahalbidetzen duen jarrera da gaitasun horren oinarria.

Berrikuntza teknologikoa:

Zenbatekoa da kenkaria?

Berrikuntza teknologikoko jarduerak egiteak eskubidea emango du kuota likidoan % 15eko kenkaria aplikatzeko hurrengo b) eta c) letretan azaldutako kasuetan, eta % 20ko kenkaria, aldiz, hurrengo a) eta d) letretan azaldutako kasuetan.

- a) Ondoko hauekin kontratatutako proiektuak: unibertsitateekin, ikerkuntzako organismo publikoekin edo berrikuntza eta teknologia zentroekin, Berrikuntza eta teknologia zentroi buruzko abenduaren 20ko 2.609/1996 Errege Dekretuaren arabera horrela aitortu eta erregistratuta daudenean, eta, orobat, Eusko Jaurlaritzaren urriaren 1eko 221/2002 Dekretuak araututako Euskal Teknologia Sarean sartutako entitateekin. Azken dekretu horrek egunean jarri zituen Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Sarea arautzeko oinarriak.

- b) Produkzio prozesuen diseinu industrialak eta ingeniari-tza. Horien barruan sartuko dira produktu bat fabrikatu, probatu, instalatu eta erabiltzeko beharrezkoak diren deskripzio elementu, zehaztapen tekniko eta funtzionamendu ezaugarriak definituko dituzten plano, marrazki eta euskarriak sortu eta elaboratzea, eta ehunen lagindegia prestatzea.
- c) Teknologia aurreratuak eskuratzea patente, lizentzia, know-how eta diseinu moduan. Zergadunarekin zer ikusia duten pertsona edo entitateei ordaindutako kopuruek ez dute kenkarirako eskubiderik emango. Kontzeptu honi dagokion oinarria ezin da izan milioi bat eurotik gorakoa.
- d) Berrikuntzaren kudeaketarekin lotuta dauden ISO 56002, UNE 166000 arauak edo haren gisakoak betetzeari buruzko ziurtagiria lortzea, arau horiek ezartzeko gastuak sartu gabe.

Zer da berrikuntza teknologikoa?

- Produktu edo produkzio prozesu berriak lortzeko edo jadanik daudenak teknologikoki nabarmen hobetzeko egiten den jarduerari esaten zaio horrela. Jarduera horren barruan sartuko da produktu edo prozesu berriak plan, eskema edo diseinu batean gauzatzea, bideragarritasun azterketak egitea, prototipoak sortzea eta hasierako erakusketarako proiektuak edo proiektu aitzindariak eta ehunen lagindegia egitea, bai eta aplikazio industrialetarako edo merkataritzako ustiapenerako bihurtu edo erabili daitezkeenak ere.
- Diagnostiko teknologikoko jarduerak ere haren barruan sartzen dira unibertsitateek, ikerkuntzako organismo publikoek, berrikuntza eta teknologia zentroek (hala aitortu eta erregistratuta badaude) eta Teknologiaren Euskal Sarean erregistratutako entitateek egiten dituztenean soluzio teknologiko aurreratuak identifikatu, definitu eta orientatzeko asmoz, horien emaitzak zeinahi direla ere.

Zer hartzen da berrikuntza teknologikoko gastutzat?

Zergadunak egiten dituenak, baldintza hauek betetzen badira:

- Gastu horiek berrikuntza teknologikoko jarduerekin zuzenean lotuta egotea.
- Jarduera horiek egiteko benetan erabiltzea.
- Proiektuka indibidualizatuta agertzea.

Europar Batasuneko edo Europako Espazio Ekonomikoko ibeste estatu batzuetan egindako jardueri dagozkien berrikuntza teknologikoko gastuek ere kenkarirako eskubidea izango dute.

Europar Batasunetik edo Europako Espazio Ekonomikotik kanpoko estatuetan egindako jardueren gastuei dagozkien, kenkarirako eskubidea ere izango dute, baldin eta berrikuntza teknologikoko jarduera nagusia Europar Batasuneko edo Europako Espazio Ekonomikoko estatu batean egiten bada eta gastuen zenbatekoa inbertsio osoaren %25 baino handiagoa ez bada.

Berrikuntza teknologikoko gastutzat hartuko dira, era berean, Europar Batasuneko edo Europako Espazio Ekonomikoko estatu batean jarduera horiek egiteko ordaindutako kopuruak, betiere zergadunaren aginduz ordaindu badira, dela banaka dela beste entitate batzuekin batera.

OHARRA: Zer ez da hartzen ikerketa eta garapen jardueratzat edo berrikuntza jardueratzat?

- Berekin berritasun zientifiko edo teknologiko esanguratsurik ez dakarten jarduerak. Bereziki, hauek: produktu edo prozesuen kalitatea hobetzeko ohiko ahaleginak egitea, lehendik dagoen produktu bat edo produkzio prozesu bat bezeroak edo araudi aplikagarriak ezarritako beharkizunetara egokitzea, aldizkako edo denboraldiko aldaketak egitea, eta lehendik dauden produktuetan antzeko beste batzuetatik bereizteko aldaketa estetiko edo txikiak egitea.
- Industria produzitu, zerbitzuak hornitu edo ondasun eta zerbitzu banatzeko jarduerak. Bereziki, ondoko hauek sartzen dira: produkzio jarduera planifikatzea; produkzioa prestatu eta abian jartzea, barne hartuta lan tresnen doikuntza eta berrikuntza teknologikoari buruzko 12.6.1.4. apartatuan azaldutakoez bestelako jarduerak; ikerkuntza eta garapen jarduera edo berrikuntza jarduera bezala sailkatutako jardueri atxikita ez dauden produktiorako instalazio, makina, ekipo eta sistemak eranstea edo aldatzea; etendako produkzio prozesuetako arazo teknikoak konpontzea; kalitatearen kontrola eta produktu eta prozesuen normalizazioa; gizarte zientzien alorreko prospekzioa eta merkatu azterketak; merkaturatzeko sareak edo instalazioak ezartzea; jarduera horiekien loturiko langileak trebatu eta prestatzea.
- Mineral eta hidrokarburoen miaketa, zundaketa edo prospekzioa.

ERNE: Kenkari hauek aplikatzeko, zergadunek legez erabakitzeko den organoak egindako txosten arrazoitua aurkeztu dezakete, zergadunaren jarduerak ikerkuntza eta garapen bezala edo berrikuntza bezala –hurrenez hurren– kalifikatzeko eskatzen diren betebeharrak zientifiko eta teknologikoak betetzeari buruz. Kasu batean zein bestean, aurreko zazpi paragrafoetan xedatutakoa hartu beharko da kontuan. Esandako txostenean, jarduera horiei egotzitako gastu edo inbertsioen zenbatekoa zehaztu beharko da.

12.6.1.5 Kenkariak garapen iraunkorra, ingurumenaren zaintza eta hobekuntza eta energia iturrien aprobetxamendu eraginkorragoa lortzera bideratutako proiektuekin loturiko inbertsio eta gastuengatik.

Teknologia Garbien Euskal Zerrenda:

Zenbatekoa da kenkaria?

- Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen sailburuaren Aginduak, Teknologia Garbien Euskal Zerrenda onartzekoak, aipatzen dituen ekipo osoetan egindako inbertsioengatik %30eko kenkaria aplikatzen da.

Baldintzak

- Kenkarirako eskubidea eduki ahal izateko, Teknologia Garbien Euskal Zerrenda onartzen duen Aginduak definitutako ekipo osoetan inbertitu behar da.
- Finantza errentamenduko erregimenean egindako inbertsioak kengarriak izango dira.
- Kenkaria subjektu pasiboak aplikatuko du, eta Zerga Administrazioak hala eskatzen badio, ziurtagiri bat aurkeztu beharko du, Eusko Jaurlaritzako dagokion Sailak emana, egindako inbertsioak Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen sailburuaren Agin-

duak, Teknologia Garbien Euskal Sarea onartzekoak, aipatzen dituen ekipo osoetan burutu direla frogatzeko.

- Inbertsioa izan duten aktiboek edo ondare elementuek gutxienez bost urtez (edo, ondasun higigarriak badira, hiru urtez) egon beharko dira funtzionatzen eta ingurumenaren artapen eta hobekuntzari lotuta, haien balio bizitza laburragoa denean salbu. Tarte horretan ezin dira eskualdatu, errentan eman edo hirugarrenek erabiltzeko laga, justifikatutako galerak daudenean izan ezik. Dena den, inbertsioaren xede diren aktiboak epe laburragoan egon daitezke funtzionamenduan, betiere hiru hilabete epean haien lekua kenkari hau aplikatzeko baldintzak betetzen dituzten beste batzuek hartzen badute.
- Epe horretan zergadunak inbertsioaren xede diren ondasunak desafektatu, laga, errentan eman edo saltzen baditu, horrek berarekin ekarriko du kenkaria aplikatzean bere unean ordaindu ez zituen kuotak derrigorrez ordaindu behar izatea dagozkion berandutza interesekin batera. Ezarritako obligazioa bete ez den ekitaldian egingo da ordainketa.
- Nolanahi ere, iritziko da ez dagoela desafektaziorik inbertsioaren xede diren ondasunak alokatu edo hirugarrenek erabiltzeko laga zaizkienean, ondoko hiru baldintzak betetzen badira: zergadunak, ustiapen ekonomiko bat dela medio, aktiboak alokatzen edo hirugarrenek erabiltzeko lagatzen jardutea, ondasun horien errentari edo lagapen-hartzaileekin loturirik ez izatea, sozietateen gaineko zergaren araudiko 16. artikuluan azaldutako zentzuan, eta finantza errentamenduko eragiketarik ez izatea.
- Orobat, ulertuko da ez dagoela desafektaziorik kenkari honetara bildutako aktiboak hirugarrenek laga zaizkienean legeak hala aginduta.
- Ez da kenkaria egiteko eskubiderik izango inbertsio berberei beste zerga onura batzuk aplikatzen zaizkienean, honako hauek izan ezik:
 - Amortizazio askatasuna.
 - Amortizazio azkartua.
 - Amortizazio bateratua.
- Kenkari hau bateraezina da jarraian arautzen denarekin.

Kutsaduraren eragina murriztu eta zuzentzeko inbertsioak:

Zenbatekoa da kenkaria?

%15 kentzen da inbertsioak honako hauek direnean:

- 1 Ibilgetu ukiezinako aktibo berriak eta Euskal Herriko organismo ofizialek onartutako proiektuen ondorioz ekitaldian kutsatu diren lurzoruak garbitzeko gastuak.
- 2 Ibilgetu materialeko aktibo berrietan egindako inbertsioak, ondoren adierazten diren helburuetako bat edo batzuk dituzten proiektuak gauzatzeko beharrezkoak badira, betiere garapen iraunkorraren eta ingurumenaren babes eta hobekuntzaren arloan:
 - a) Hondakinak minimizatzea, berrerabiltzea eta balioztatzea.
 - b) Mugikortasuna eta garraio iraunkorra.
 - c) Naturagumeetako ingurumena leheneratzea, konpentsazio neurriak edo bestelako borondatezko ekintzak gauzatzearen ondorioz.
 - d) Ur kontsumoa minimizatzea eta ura araztea.
 - e) Energia berriztagarriak erabiltzea eta energia eraginkortasunez baliatzea.

Baldintzak

- Aurreko 1. puntu aipatzen den kenkaria zergadunak aplikatuko du. Horretarako, Zerga Administrazioak eskatzen dienez, ziurtagiri bat aurkeztu beharko du, Eusko Jaurlaritzako dagokion Sailak emana, frogatuta uzteko 1. puntu horretan ezarritako baldintzak betetzen direla.
- Aurreko 2. puntu aipatzen den kenkaria zergadunak aplikatuko du. Horretarako, eta Zerga Administrazioak hala eskatzen dienez, Gipuzkoako Foru Aldundian ingurumen arloan eskumena duen departamentuaren ziurtagiria aurkeztu behar du, inbertsioek 2. puntu horretan ezarritako baldintzak betetzen dituztela frogatzeko.
- Finantza errentamenduko erregimenean egindako inbertsioak kengarriak izango dira.
- Inbertsioa izan duten aktiboek edo ondare elementuek gutxienez bost urtez (edo, ondasun higigarriak badira, hiru urtez) egon beharko dira funtzionatzen eta ingurumenaren artapen eta hobekuntzari lotuta, haien balio bizitza laburragoa denean salbu. Tarte horretan ezin dira eskualdatu, errentan eman edo hirugarrenek erabiltzeko laga, justifikatutako galerak daudenean izan ezik. Dena den, inbertsioaren xede diren aktiboak epe laburragoan egon daitezke funtzionamenduan, betiere hiru hilabeteko epean haien lekua kenkari hau aplikatzeko baldintzak betetzen dituzten beste batzuek hartzen badute.
- Epe horretan zergadunak inbertsioaren xede diren ondasunak desafektatu, laga, errentan eman edo saltzen baditu, horrek berarekin ekarriko du kenkaria aplikatzean bere unean ordaindu ez zituen kuotak derri gorrez ordaindu behar izatea dagozkion berandutza interesekin batera. Ezarritako obligazioa bete ez den ekitaldian egingo da ordainketa.
- Nolanahi ere, iritziko da ez dagoela desafektaziorik inbertsioaren xede diren ondasunak alokatu edo hirugarrenei erabiltzeko laga zaizkienez, ondoko hiru baldintzak betetzen badira: zergadunak, ustiapen ekonomiko bat dela medio, aktiboak alokatzen edo hirugarrenei erabiltzeko lagatzen jardutea, ondasun horien errentari edo lagapen-hartzaileekin loturarik ez izatea, sozietateen gaineko zergaren araudiko 16. artikuluan azaldutako zentzuan, eta finantza errentamenduko eragiketarik ez izatea.
- Orobat, ulertuko da ez dagoela desafektaziorik kenkari honetara bildutako aktiboak hirugarrenei laga zaizkienez legeak hala aginduta.
- Ez da kenkaria egiteko eskubiderik izango inbertsio berberei beste zerga onura batzuk aplikatzen zaizkienez, honako hauek izan ezik:
 - Amortizazio askatasuna.
 - Amortizazio azkartua.
 - Amortizazio bateratua.
- Kenkari hau bateraezina da gorago araututakoarekin.

12.6.1.6 Kenkaria enplegua sortzeagatik.

Zenbatekoa da kenkaria?

Zergaldian zehar kontratatzen den pertsona bakoitzeko, 7.000 euroko opurua kendu ahal izango da kuota likidotik, betiere pertsona horrek lan kontratu mugagabea badu, eta haren soldata kontratazioaren unean indarrean dagoen lanbidearteko gutxienezko soldata baino 100eko 70 handiagoa bada.

Kontratzen den pertsona lan merkatuan sartzeko zailtasun bereziak dituzten taldeetako bada erregelamenduz ezartzen diren terminoetan, kopuru kengarria gorago adierazitakoari jarraituz kendu daitekeenaren bikoitza izango da.

Lanaldi partzialeko kontratua duten langileen kasuan, kenkariaren zenbatekoa langileak lanaldi osoarekiko egiten duen lan denboraren arabera kalkulatu da.

Kenkaria aplikatzeko ezinbestekoa da kontratazioa egiten den zergaldiaren amaieran lan-kontratu mugagabea duten langileen kopurua ez murriztea hurrengo bi urteetan amaitzen diren zergaldietan. Gainera, kopuru horrek kenkaria sortu den zergaldiaren hasierako baino handiagoa izan behar du, gutxienez, kenkaria aplikatzeko eskubidea eman duten kontratuen kopuru berdinean.

Gainera, aipatzen den langileen kopuruak (azken ekitaldiko lan-kontratu mugagabea duten langileak) kontratazioak egin aurreko zergaldikoa baino handiagoa izan behar du, gutxienez, kenkaria aplikatzeko eskubidea eman duten kontratuen kopuru berdinean.

Kontratazioaren zergaldia amaitu ondorengo lehen hiru urteetan bukatzen diren zergaldietan, ezinbestekoa izango da kenkarirako eskubidea sortu duen pertsonari egotzi dakioken soldata mantentzea edo handiagoa izatea.

12.6.1.7 Apartatu honetan aztertutako kenkarietarako baterako arauak

Aurreko kenkariak aplikatzeko mugak

Sozietateen gaineko Zergaren araudian jasotzen diren zerga onurak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren foru arauan ezarrita dauden muga eta portzentaje berdinekin aplikatuko dira. Hala ere, esan behar da muga horiek Errenta Zergaren kuota osoari aplikatuko zaizkiola jarduera ekonomikoen etekinek –zuzeneko zenbatespenaren metodoan kalkulatuak– osatutako zerga oinarri orokorraren zatiarekin bat datozenean.

Jarraian aipatzen diren kenkariaren batura **ezin da**, kasu honetan, **kuota osoaren %35 baino handiagoa izan:**

- Kenkaria aktibo ez-korronte berrietan inbertitzeagatik.
- Kenkaria zine edo ikus-entzunezko produkzioetan nahiz liburugintzan inbertitzeagatik.
- Kenkaria enplegua sortzeagatik.

Jarraian aipatzen diren kenkariaren batura **ezin da**, kasu honetan, **kuota osoaren %70 baino handiagoa izan:**

- Kenkaria ikerkuntza eta garapen jarduerengatik.
- Kenkaria berrikuntza teknologikoko jarduerengatik.

Jarraian aipatzen diren kenkariaren batura ezin da, kasu honetan, kuota osoaren %50 baino handiagoa izan:

- Kenkaria garapen iraunkorra, ingurumenaren zaintza eta hobekuntza eta energia iturrien aprobetxamendu eraginkorragoa lortzera zuzentzen diren proiektuekin loturiko inbertsio eta gastuengatik.

Muga desberdinek eragindako kenkariak pilatzen badira, 100eko 35eko baterako kenkariaren muga aplikatu ondoren ateratzen den kuota likidoaren soberakinari aplikatuko zaio 100eko 70eko muga, eta 100eko 50eko muga, berriz, 100eko 35eko eta 100eko 70eko kenkariaren mugak aplikatu ondoren ateratzen den kuota likidoaren soberakinari.

Kuota osoa txikiegia izateagatik aplikatzen ez diren kenkariak

Kuota osoa txikiegia izateagatik aplikatzen ez diren kenkariak, hurrengo HOGEITAMAR urte jarraituetan amaitzen diren

zergaldietako aitorpenetan aplikatu ahal izango dira, baina muga berdinar errespetatuz beti.

Kenkari hauek aplikatzean kontuan hartu beharreko beste alderdi batzuk

Hitzartutako kontraprestazio osoa sartuko da kenkariaren oinarrian, interesak, zeharkako zergak eta horien errekariguak kanpo utzita, horiek ez baitira konputatuko haren barruan, aktiboak edo, hala badagokio, gastuak baloratzeko kontuan hartzea eragotzi gabe.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa hala izanik ere, sortzen diren kostuak baldin badatoz aipatutako kenkariak aplikatzeko eskubidea ematen duten aktiboak desegiteak dakartzen obligazioengatik, kostu horiek ez dira sartuko 12.6.1 puntuan aurreikusitako kenkariaren oinarrian, kontuan izan gabe aktiboak baloratzeko aintzat hartzen diren edo ez.

Errentamendu operatiboen kasuan, errentatzaileak errentan eman duen edo erabiltzeko laga duen elementuan inbertsio bat egiteagatik agerian jartzen diren aktiboek ez dute kenkari hauek aplikatzeko eskubiderik emango aktibo finkoetan inbertitzeagatik %5eko kenkaria aplikatzen den kasuetan salbu.

Urtarrilaren 17ko 3/2014, Foru Arauak, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergarenak, 27.5^o. hiru artikuluan dauden ibilgai-luak izango dira kenkari hau aplikatu ahal izango duten bakarrak.

Kenkariaren oinarria, horrela kalkulaturik, ezin izango da izan merkatuan egoera normalean eta pertsona independenteen artean adostuko zen prezioa baino handiagoa.

Inbertsioak ondasun higiezinak badagozkie, lurzoruen balioa betiere kenkariaren oinarritik kanpo utziko da.

Halaber, aipatutako oinarritik kendu egingo da, hala badagokio, lehen aipatutako kenkarietarako dagozkien inbertsioetarako edo jardueren sustapenerako jasotako kapital nahiz ustiapen diru laguntzen gainean ondoko portzentajea aplikatuta ateratzen den zenbatekoa: 100en eta zergadunari aplikatzeko zaion zerga tasaren arteko diferentzia.

Aipatutako kenkariaren oinarriaren barruan sartzen diren kopuru guztiak ibilgetu moduan edo, hala badagokio, gastu moduan kontabilizaturik egon beharko dira, Kontabilitate Plan Orokorreko arauetara jarraituz.

Oro har, inbertsioak egindakotzat joko dira funtzionamenduan jartzen diren unean.

Hala ere, epe luzerako inbertsioetan (hamabi hilabete baino gehiago igaro direnean ondasunak enkargatu zirenetik eskuan izan arte) zergadunak erabaki dezake inbertsioa ordaintzeko egin ahala eta horien zenbatekoaz egindakotzat ematea, inbertsio ondasunen hornitzailearekin kontratua sinatu zen egunean indarrean zegoen kenkariaren araubidea aplikatuz.

Aukera horretaz baliatuz gero, inbertsio guztiari aplikatuko zaio irizpide hori.

Aukera horretaz baliatu nahi duen zergadunak Ogasun eta Finantza Departamentuari emango dio horren berri, hilabeteko epearen barruan, kontratuaren datatik aurrera. Jakinarazpenean, kontratatutako inbertsioaren zenbatekoa zehaztu beharko du, baita ondasunak entregatu eta ordaintzeko egutegia ere. Era berean, jakinarazpen horri kontratuaren kopia erantsi beharko zaio.

Bestalde, apartatu honetan aztertutako kenkariaren xede diren aktibo edo ondare elementuek gutxienez bost urtez egon behar dute funtzionatzen zergadun beraren enpresan, kenkari bakoitzean aurreikusitako helburuei atxikita, (ondasun higigarriak badira, hiru urtez), ondasun horien balio bizitza laburragoa den salbu. Tarte horretan ezin dira eskualdatu, errentan eman edo hirugarrenek erabiltzeko laga, justifikatutako galerak daudenean izan ezik. Elementu horiek desatxiki, eskualdatu, alokatu edo lagatzeak, edo adierazitako epea amaitu baino lehenago

ezarritako helburuetatik desatxikitzeak, bere garaian egindako kenkariengatik ordaindu ez ziren kuota —dagozkien berandutza interesekin— ordaintzeko beharra ekarriko du. Berandutza interesak, egoera hori gertatzen den ekitaldiko autolikidaziotik ateratzen den kuotari gehitu beharko zaizkio.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, kenkarigai den inbertsioa gauzatzen den aktiboak hartan ezarritako epea baino denbora gutxiagoz egon daitezke, baldin eta haien orde, hiru hilabeteko epean, kenkarirako eskubidea kreditatzen duten betebeharrak eta baldintzak betetzen dituzten beste batzuk ipintzen badira.

Nolanahi ere, iritziko da ez dagoela afektaziorik inbertsioaren xede diren ondasunak alokatu edo hirugarrenei erabiltzeko laga zaizkienean, ondoko hiru baldintzak betetzen badira: zergadunak, ustiapen ekonomiko bat dela medio, aktiboak alokatzen edo hirugarrenei erabiltzeko lagatzen jardutea, ondasun horien errentari edo lagapen-hartzaileekin loturarik ez izatea, sozietateen gaineko zergaren araudiko 42. artikuluan azaldutako zentzuan, eta finantza errentamenduko eragiketak ez izatea.

Gastu edo inbertsio berak ezin du berarekin ekarri kenkaria jarduera bati baino gehiagori aplikatzea, ez eta jarduera berean kenkari desberdinak aplikatzea ere.

Hemen aztertutako kenkariak bateraezinak izango dira inbertsio eta gastu berekin loturiko beste edozein zerga onurarekin, amortizatzeko askatasunari, amortizazio azkartuari eta amortizazio bateratuari dagokienean izan ezik.

Aurreko kenkariak aplikatzeko, beharrezkoa da aukera egitea autolikidazioa aurkezteko unean. Aukera hau alda daiteke, baldin eta hari buruzko administrazio-errekerimendurik ez bada egin.

LABURPENA: jarduera ekonomikoak sustatzeko kenkariak	
Aktibo ez-korrente berrietan egindako inbertsioak	%10 - %5
Zine edo ikus-entzunezko espainiar produkzioak eta audiobisualak	%35
Liburugintza	%5
Ikerketa eta garapena	%30
	Aurreko bi urteetan egindako gastuen batez bestekoaren soberrakinaren %50. Ikertzaile kualifikatuentzat izandako langileria gastuen %20 Ikerketa eta garapen jardueren lotutako ibilgetu material eta ukiezineko elementuetan inbertitutakoaren %10.
Berrikuntza teknologikoa	%15 - %20
Garapen iraunkorra, ingurumenaren zaintza eta hobekuntza eta energia iturrien aprobe-txamendu eraginkorragoa lortzera bideratutako proiektuekin loturiko inbertsio eta gastuak	Teknologia Garbien Euskal Zerrenda: %30 Lurzoru kutsatuak, etab... garbitzeko inbertsioak: %15
Enplegua sortzea	7.000,00 € 14.000,00 €

12.6.2 Kenkaria langileek enpresan parte hartzeagatik

Zergadunek 100eko **15eko kenkaria** egin ahal izango dute, gizonzkoen kasuan, eta **100eko 20koa**, emakumezkoen kasuan, zergaldian zehar eskudirutan ordaindutako kopuruengatik, kopuru horiek ondoren aipatzen diren entitateetako

akzio edo partaidetzak eskuratu edo harpidetzeko erabiltzen dituztenean:

- a) Langileek lan egiten duten entitatea, betiere eskurapena egin aurreko bost urteetatik gutxienez hirutan bertan lan egindakoak badira.
- b) Langileek lan egiten duten entitatearen taldeko edozein entitate. Kasu honetan, ezinbesteko beharkizuna izango da eskurapena egin aurreko bost urteetatik gutxienez hirutan izana langileek taldeko entitateetan, eta, ondorio horietarako, taldea osatzen duen entitate multzoa hartuko da kontuan.
- c) Baldintza hauek betetzen dituen beste edozein entitate:

a') Partaide bakarrak apartatu honetako a) eta b) letratan aipatzen diren entitateetako langileak izatea, eta langile horiek eskurapena egin aurreko bost urteetatik gutxienez hirutan lan egindakoak izatea bertan, letra horietan jasotako eran.

Entitateko akziodunen osarari begira, entitatean langileek bakarrik parte hartzeko beharkizuna, aurreko paragrafoan aipatua, ez da bete gabetzat joko entitatean parte hartzen duten langileek entitate enplegatzailean lan egiteari uzten diotenean erretiro hartzeagatik edo haien alde ezintasun iraunkor osoa, absolutua, edo baliaezintasun handikoa aitortu zaielako.

Era berean, entitateko akziodunen osarari buruzko beharkizuna ez da bete gabetzat joko partaidetza langileek bakarrik partaidetutako entitateko akzio edo partaidetzak eskuratu ondoren hildako langileen oinordekoei dagokienean. Aurreko hori bi urtez aplikatuko da gehienez, langilea hiltzen denetik aurrera.

b') Bere aktiboaren gutxienez 100eko 90, a) eta b) letratan aipatutako akzio edo partaidetzak eratzea. Portzentaje hori zehaztearen ondorioetarako, diruzaintza ez da konputatuko aktiboan.

Akzio edo partaidetzak eskuratu edo harpidetu badira entitatea eratzeko edo kapitala zabaltzeko, entitateak bi hilabeteko epea izango du b) letra honetako baldintza betetzeko.

ERNE: Aurreko apartatuan aipatzen den hiru urteko epea bi urtekoa izango da, hala jasotzen baitu lehen xedapen gehigarrian martxoaren 10eko 1/2022 Foru Arauak, 2022. urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituena.

Urteko kenkaria ezingo da izan 1.500 euro baino handiagoa, eskuratzailea gizonezkoa denean, edo 2.000 euro baino handiagoa, emakumezkoa denean.

Kopuruak ezin badira kendu aurreko paragrafoan ezarritako mugak gainditzeagatik edo kuota osoa nahikoa ez izateagatik, hurrengo lau ekitaldietan kendu ahal izango dira, betiere aipatutako mugak errespetatuz.

Zergaldi jarraituetan zehar zergadun bakoitzak artikulu honen arabera kendutako zenbatekoen batura ezingo da izan 6.000 eurotik gorakoa, eskuratzailea gizonezkoa denean, edo 8.000 eurotik gorakoa, emakumezkoa denean.

Ez da izango gauzen bidezko lan etekina langileek eskuratutako akzio eta partaidetzen merkatuko balio normalaren eta eskurapen balioaren arteko diferentzia positiboa, baldin eta eskurapenak eskuratzaileei ematen badie kenkari hau aplikatzeko eskubidea.

Gainera, kenkaria aplikatzeko, baldintza hauek bete behar dira:

- Azkio edo partaidetzak ezin dira izan negoziagarriak balore merkatu arautuetan.

- Ezinbestekoa da entitateek ez betetzea ondare sozietateak izateko baldintzak.
- Kenkari honetarako eskubidea ematen duten akzio edo partaidetzak bost urtez mantendu behar dira gutxienez, salbu eta langile eskuratzaile edo harpideduna epe horren barruan hiltzen denean, entitateak kalean uzten duenean, edo entitate hori konkurtso-prozedura baten ondorioz likidatzen denean.
- Langile bakoitzak zuzenean edo zeharka akzio edo partizipazioetan izan dezakeen partaidetza, barruan sartuta ezkontidearena edo izatezko bikote-lagunarena, aurreko ahaideena edo adoptatzaileena, ondorengo ahaideena eta adoptatuena, eta zeharkako ahaideena hirugarren graduraino, ezin da izan 100eko 20tik gorakoa. Entitatea talde bateko kide bada, baldintza hori taldea osatzen duen entitate bakoitzari dagokionez bete beharko da.

ERNE: Aurreko apartatuan aipatzen den muga 100eko 40koa izango da, hala jasotzen baitu lehen xedapen gehigarrian martxoaren 10eko 1/2022 Foru Arauak, 2022. urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituena.

- Ezarritakoa ez da aplikatuko eskurapena akzio edo partaidetzen gaineko aukerak baliatuta egiten denean.
- Kenkari hau aplikatu ahal izateko, zergadunak berariaz adierazi behar du, ekitaldiko autolikidazioa aurkeztean, aplikazioaren aldeko aukera egiten duela. Aukera hau alda daiteke, baldin eta hari buruzko administrazio-errekerimendurik ez bada egin.

Exijitutako baldintzak edo aktiboaren osararen portzentaia ez betetzeak bost urteko epearen barruko edozein egunetan, kendutako kopuruak itzuli beharra ekarriko du berekin, berandutze-interesak barne.

Entitate baten akzio edo partaidetzak edo taldeko entitate batekoak eskualdatzean zer ondare edo irabazi egon den kalkulatzeko, akzio edo partaidetza horien eskurapenaren uanean geroko eskualdaketari begira adostutakoa, horixe hartuko da merkatuko baldintza normaletan alderdi independenteek adostutako prezioztat. Ezinbestekoa da adostutako hori eskritura publikoan jasotzea.

Zergaldi jarraituetan kendutako zenbatekoen muga aplikatzearen ondorioetarako, ez dira kontutan hartuko 2016 baino lehenagoko zergaldietan langileek enpresan parte hartzeagatik kendutako kopuruak.

12.6.3 Kenkaria enpresa berrietan edo osatu berrietan inbertitzeagatik

Zergadunek zergaldian ordaindutako kopuruen % 20ko kenkaria aplikatu dezakete enpresa berri edo osatu berrien akzio edo partaidetzak harpidetzeagatik, baldintza jakin batzuk betetzen badira.

Entitatea eratzten den uanean bertan eskuratu behar ditu zergadunak akzioak edo partaidetzak, edo, bestela, hura eratu ondorengo bost urteetan egindako kapital zabalkuntza bidez. Ezinbestekoa da eskuratutako akzio eta partaidetzak haren ondarean mantentzea hiru urtetik hamabi urte bitarteko epean.

Era berean, kapitalari behin-behineko ekarpena egiteaz gainera, beren ezagutza enpresarial edo profesionalak jar ditzakete inbertitzen duten enpresa egoki garatzeko, zergadunaren eta entitatearen arteko inbertsio akordioan ezartzen denarekin bat etorritik.

Zergadunak ezin du eduki entitate partaidetuarekin ordainpeko harreman bat, izan laborala izan merkataritzakoa, kenkari hau aplikatzea dakarrena baino, salbu eta mailgu kontratuetatik eta kontseilari edo administratzaile karguengatik erator-

tzen dena, betiere baldin eta azken hori lan harreman baten bidez gauzatu ez bada. Baldintza hau edukitze-aldian bete behar da.

- Kenkariaren oinarria harpidetutako akzio edo partaidetzen eskuratzeko balioa izango da, eta gehienez 50.000 eurokoa izango da urtean.
- Halaber, urtean gehienez kendu daitezkeen kopuruak ezin du gainditu zergadunari zerga honetan dagokion oinarri likidagarriaren % 10. Aurreko mugak gainditzeagatik kendu ez diren kopuruak, ondorengo bost urte jarraituetan amaitzen diren zergaldietako autolikidazioetan aplikatu daitezke, baina muga berdinak errespetatuz.

Aurreko kenkaria aplikatzeko, beharrezkoa da aukera egitea autolikidazioa aurkezteko unean. Aukera hau alda daiteke, baldin eta hari buruzko administrazio-errekimendurik ez bada egin.

12.6.4 Kenkaria hazkunde ahalmen handiko entitateak finantzazteagatik.

- Zergadunek 100eko 30eko kenkaria aplikatu ahal izango dute sorrera berriko entitate berritzaileen akzio edo partaidetzak lehen mailako merkaturian harpidetzeagatik –zergaldian zehar dirutan ordaindutako kopuruengatik–, baldin eta entitate horiek Pertsona Fisikoen Errentaren Gaineko Zergari buruzko urtaririlaren 17ko 3/2014 Foru Arauaren 89 ter.1 artikuluan xedatutakoa betetzen badute.

Ondorio horietarako, hauxe ulertuko da:

a) Entitate bat berritzailea dela baldintza hauetako edozein betetzen duenean.

a') Etorbizun hurbilean produktu, zerbitzu edo prozesu berriak garatzea edo, sektoreko teknikaren egoerarekin alderatuta, horiek nabarmen hobetzea, eta inplizituki porrot teknologiko edo industrialaren arriskua eramatea.

Baldintza hori betetzen dela frogatzeko, erregelamenduz ezartzen den organoaren txosten arrazoitua behar da.

b') Gipuzkoako Lurralde Historikoko Sozietateen gaineko Zergari buruzko urtaririlaren 17ko 2/2014 Foru Arauak 62. artikulutik 64.ra bitartean definitutako ikerketa eta garapen jarduerak eta berrikuntza teknologikokoak egiteko gastu eta inbertsioak gutxienez ustiapen gastu guztien 100eko 10 izatea akzio edo partaidetzak harpidetu aurreko hiru zergaldietako batean behintzat. Zergaldia urtebetekoa baino laburragoa denean, esandako portzentajea kalkulatzeko, urtebetera eramango dira ustiapen gastuak.

Baldintza hau betetzen dela justifikatzeko, beharrezkoa izango da aipatutako foru arauaren 64.2 artikuluan aipatzen den txosten arrazoituaren bidez frogatzea entitateak egindako jarduerak ikerketa eta garapen jarduerak direla edo berrikuntza teknologikoaren arloari dagozkiola.

b) Entitate bat sorrera berrikoa izango da apartatu honetan aipatzen den harpidetza egin aurreko zazpi urtean barruan eratu denean.

Bat-egite eragiketak, zatiketak, aktiboen ekarpenak, aktibo eta pasibo osoaren lagapenak edo jarduera adarren ekarpenak egiten badira Gipuzkoako Lurralde Historikoko Sozietateen gaineko Zergari buruzko urtaririlaren 17ko 2/2014 Foru Arauak VI. tituluko VII. kapituluaren ezartzen duen araubide berezira bilduta,

eraketa datatzat entitate eskualdatzailearena hartuko da, eta, baino baino gehiago egonez gero, entitate zaharrenarena.

Interes ekonomikoko taldeen eta aldi baterako enpresa elkartearen kasuan, eraketa datatzat entitate zaharrenarena hartuko da.

Baldintza hori betetzen dela frogatzeko, Eusko Jaur-laritzan edo Gipuzkoako Foru Aldundian gaia dela-eta eskumena duen departamentuen edo haiei adskribitutako organismo edo entitateen txosten arrazoitua behar da.

- Zergadunek 100eko 15eko kenkaria aplikatu ahal izango dute hazkunde prozesuan dauden entitateen akzio edo partaidetzak lehen mailako merkaturian harpidetzeagatik –zergaldian zehar dirutan ordaindutako kopuruengatik–, baldin eta entitate horiek Pertsona Fisikoen Errentaren Gaineko Zergari buruzko urtaririlaren 17ko 3/2014 Foru Arauaren 89 ter.2 artikuluan xedatutakoa betetzen badute.

Ondorio horietarako, ulertuko da entitate bat hazkunde prozesuan dagoela, merkatu geografiko berri batean edo produktu merkatu batean sartzeko negozio plan bat behin prestatu duenean eta arriskuaren finantzaketari aurre egiteko behar duen hasierako inbertsioak urteko eragiketa bolumenak azken bost urteetan izan duen batez bestekoaren 100eko 50 gainditzen duenean.

Apartatu honetan aurreikusitako kenkaria aplikatzeko zergadunak aukeratzeko zergaldia amaitu baino lehen, entitate partaidetuak administrazioa aurrez lotesteko prozedura bat abiatu behar du. Prozedura horretan zehaztu behar dira prestatutako negozio plana, merkatu geografiko berri batean edo produktu merkatu batean sartzeko aurreikuspena, eta horretarako behar den inbertsioa. Horrez gain, justifikatu behar da hazkunde prozesuan dagoen entitate bat dela.

Administrazioa aurrez lotesteko prozeduraren aldeko ebazpena ezinbesteko baldintza izango da apartatu honetan jasotako kenkaria aplikatzeko.

Bi kenkarietarako baldintzak:

- Aurreikusitako kasuetarako, urtean batera aplika daitezkeen kenkariaren gehieneko oinarria 1.000.000 eurokoa izango da, eta harpidetutako akzio edo partaidetzen balioak eratu du oinarri hori.
- Kenkari hau aplikatzeak ezingo du berekin ekarri urteko kuota likidoa zerga honen kuota osoaren 100eko 30 baino txikiagoa izatea. Ondorio horietarako, artikulua honetan jasotako kenkaria azken tokian aplikatuko da gainerako kenkarietarako.
- Kuota nahikoa ez izateagatik kendu ez diren kopuruak hurrengo bost zergaldietan aplikatu ahal izango dira, betiere aurreko muga errespetatuz.
- Aurreko apartatuaren ezarritako baldintzak ez bete- tzeak berekin ekarriko du bidegabeki aplikatutako kenkariak itzuli behar izatea, bidezko berandutze interesak ere ordainduta. Egin behar den ordainketa ateratzen den emaitzaren eta baldintza bete ez den zergaldiko kuota diferentzialaren arteko batura izango da. Hala ere, zergadunak beti egin ahal izango du ordainketa lehenago.
- Jarraipen inbertsioek artikulua honetako 1. apartatuan jasotako kenkarirako eskubidea emango dute, artikulua honetan ezarritako moduan, Pertsona Fisikoen Erren-

taren Gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 17ko 3/2014 Foru Arauaren 89 ter artikuluan jasotako berezitasunekin.

- Akzio edo partaidetzen harpidetza batek ezin du berekin ekarri, zergadun berberarentzat, kapitulu honetan araututako beste kenkarietako bat aplikatzea.
- Kenkaria aplikatzeko, zergadunak hurrengo dokumentazioa aurkeztu beharko du:
 - Finantzaketaren entitate onuradunak luzatutako ziurtagiria, zeinak adierazi behar baitu akzio edo partaidetza harpidetzeko unean baldintzak betetzen zirela.
 - Aurreko txosten arrazoitua, edo administrazioa aurrez lotesteko prozeduraren aldeko ebazpena, dagokionaren arabera.
- Aurreikusitako kenkaria aplikatu ahal izateko, ezinbestekoa da zergadunak, dagokion ekitaldiko autolikidazioa aurkezten duenean, berariaz adieraztea kenkaria aplikatu nahi duela.
- Zergaren autolikidazioa aurkezteko epea amaitzen den egunean txosten arrazoitua lortu gabe badago edo ebazpena jaso ez bada, zergadunak hilabeteko epea izango du, horietako bat lortu duela jakinarazten zaion unetik aurrera, zergaren autolikidazio osagarria aurkezteko, eta haren bidez artikulua honetan aurreikusitako kenkaria aplikatzea aukeratzeko.
- Aukera hau alda daiteke, baldin eta hari buruzko administrazio-errekerimendurik ez bada egin.

12.6.5 Kenkaria langileek entitateak eratzeagatik

Zergadunek akzioak edo partaidetza harpidetzen badituzte beraiek langile gisa jardungo duten entitateak eratzeko, zilegi izango dute zergaldian zeharhelburu horretara eskudirutan bideratutako kopuruen 100eko 10 kentzea, gizonetzkoen kasuan, eta 100eko 15, emakumezkoen kasuan.

ERNE: Aurreko apartatua aipatzen den kenkari portzentajeak 5 puntu gehituko dira, hala jasotzen baitu lehen xedapen gehigarrian martxoaren 10eko 1/2022 Foru Arauak, 2022. urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituena.

Zergaldi jarraituetan zehar zergadun bakoitzak artikulua honen arabera kendutako zenbatekoen batura ezingo da izan 1.200 eurotik gorakoa, eskuratzaila gizonetzkoen denean, edo 1.800 eurotik gorakoa, emakumezkoen denean.

ERNE: Aurreko apartatua aipatzen diren kopuruak 6.000 eta 8.000 izango dira hurrenez hurren, hala jasotzen baitu lehen xedapen gehigarrian martxoaren 10eko 1/2022 Foru Arauak, 2022. urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituena.

Hogeita hamabigarren xedapen iragankorrek dioen moduan, langileek entitate enplegatzailean parte hartzeagatik zergadun bakoitzak zergaldi jarraituetan kendutako zenbatekoen muga aplikatzearen ondorioetarako 2016a baino lehenagoko zergaldietan langileek enpresan parte hartzeagatik kendutako kopuruak ez dira konputatuko.

Kenkari hau aplikatzeko, baldintza hauek bete beharko dira:

- Harpidetzak entitate bat eratzeko izan behar du xede. Entitatea eratu eta hurrengo sei hilabeteetan egiten diren harpidetzak ere xede horretakoak direla ulertuko da ondorio horietarako.
- Entitateak ezin du egon lotuta beste inorekin, urtarrilaren 17ko 2/2014 Foru Arauak, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Sozietateen gaineko Zergarenak, 42.3 artikuluan ezarritako terminoetan.

- Baloreak ezin dira egon onartuta merkatu arautuetan negoziatzeko.
- Eratzen diren entitateek mikroenpresak edo enpresa txiki edo ertainak izan behar dute, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Sozietateen gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 17ko 2/2014 Foru Arauak 13. artikuluan ezarritako terminoetan.
- Zergadunek entitatea eratu eta gehienez sei hilabeteko epean hasi behar dute bertan jarduten langile gisa.
- Langile bakoitzak entitatean duen partaidetza, zuzeneko zein zeharkakoa, barruan sartuta ezkontidearena edo izateko bikote-lagunarena, aurreko ahaideena edo adoptatzaileena, ondorengo ahaideena eta adoptatua, eta zeharkako ahaideena -hirugarren gradura bitartekoak barne-, ezin da izan 100eko 10etik gorakoa.
- Partaidetzaren 100eko 75ek langileen esku egon behar du gutxienez.

ERNE: Aurreko apartatua aipatzen den partaidetzaren kopurua gutxienez 100eko 40koa izango da, hala jasotzen baitu lehen xedapen gehigarrian martxoaren 10eko 1/2022 Foru Arauak, 2022. urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituena.

ERNE: Martxoaren 10eko 1/2022 Foru Arauak, 2022. urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituenak, lehen xedapen gehigarrian dionaren arabera entitate eratzeko akzio edo partaidetzen harpidetzan gutxienez zortzi langilek hartu behar dute parte.

Dena den, baldin eta eraturako entitatea sorrera berriko entitate beritzaitzat hartuta badago 3/2014 Foru Arauaren 89 ter artikuluko 1. Apartatua xedatutakoaren arabera, nahikoa izango da harpidetzan hiru langilek parte hartzea.

- Eraturako entitatea sorrera berriko entitate berritzailetzat hartuta badago, langile bakoitzak entitatean duen partaidetza 100eko 40raino gehitu ahal izango da.
- Kuota nahikoa ez izateagatik kendu ez diren kopuruak hurrengo lau zergaldietarako autolikidazietan aplikatu ahal izango dira, betiere 6.000 eta 8.000 euroko o muga errespetatuz.

Baldintza horiek, harpidetzak izan behar duen xedearena, baloreena eta entitatean langile gisa jardutearen epearena izan ezik, entitatea eratu eta gutxienez hurrengo bost urteetan bete behar dira. Entitatea eratu eta lehen sei hilabeteetan ez da exijituko zazpigarren putuan arautako baldintza betetzea.

Kenkari honetarako eskubidea ematen duten akzioak edo partaidetzak entitatea eratu eta hurrengo bost urteetan mantendu behar dira gutxienez.

Ezinbestekoa da zergadunak epe horretan gutxienez jardutea langile gisa entitatean, salbu eta epe hori bete baino lehen hiltzen denean edo bertan lan egiteari uzten dionean kaleratua izateagatik edo haren alde ezintasun iraunkor osoa, absolutua edo baliazintasun handia aitortzeagatik. Ondorio horietarako, ulertuko da senideen zaintza dela-eta borondatezko eszedentzia egoeran dauden langilek lanean jarraitzen dutela eszedentziak irauten duen bitartean. Entitatea eratu eta lehen sei hilabeteetan ez da exijituko aurreko paragrafoan araututako baldintza betetzea.

Ezarritako baldintza edo zirkunstanzietako edozein ez betetzeak berekin ekarriko du bidegabeki kendutako kopuruak itzuli behar izatea, berandutze interesak barne, non eta ez-betetzea ez den gertatu harpidetza egin duen langilea ez horren barruan hil delako, entitatetik kanporatua izan delako, edo entitatea konkurtso prozedura baten ondorioz likidatu

delako. Zenbat ordaindu behar den kalkulatzeko, bidegabeki kendutako kopuruari ez-betetzea gertatu den zergaldiko kuota diferentziala gehituko zaio. Alabaina, zergadunak beti izango du aukera bidegabeki kendutako kopuruak eta dagozkien berandutze interesak lehenago ordaintzeko.

Zergadunak, aukera hau autolikidazioa aurkezteko orduan hautatu beharko du. Aukera hau alda daiteke zerga aitortzeko borondatezko epea behin amaituta, baldin eta hari buruzko administrazio-errekerimendurik ez bada egin.

12.6.6 TicketBAI sistemaren ezarpena sustatzeko kenkaria.

- 2020ko urtarrilaren 1etik 2023ko abenduaren 31ra bitartean, pertsona fisikoek, errentak esleitzeko araubidean dauden entitateek eta testamentu ahalordea erabili gabe duten herentziek jarduera ekonomikoak egiten badituzte, zilegi izango dute aplikatzea Gipuzkoako Lurralde Historikoko Sozietateen gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 17ko 2/2014 Foru Arauak hogeita bigarren xedapen gehigarrian ezartzen duen kenkaria, bertan ezarrita dauden baldintzen eta eskakizunen arabera, eta xedapen gehigarri honetan jasotako berezitasunak kontuan hartuta.

a) Aipatutako Sozietateen gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 17ko 2/2014 Foru Arauak hogeitabigarren xedapen gehigarrian jasotako kenkariaren oinarria bertan aipatutako inbertsio eta gastuen zenbatekoaz osatuta egongo da, betiere haiek gauzatuak badira TicketBAI betebeharra garatzen duen Erregelamenduari buruzko abenduaren 22ko 32/2020 Foru Dekretuak xedapen iragankor bakarrean jasotako ezarpen egitegiaren arabera obligazioa derrigorrez betetzea egokitu aurretik

b) hogeitabigarren xedapen gehigarrian. aipatzen den kenkari portzentajea 100eko 60 izango da.

c) hogeitabigarren xedapen gehigarrian aipatzen diren zenbatekoak 1.500 euro izango dira.

Berezitasun horiek aplikatzeko, zergadunek beren borondatez aurreratutako obligazioa betetzen jarraitu behar dute, hari eta ezarpen egitegiaren arabera derrigorrez bete beharra egokitu arte.

Ezarritako baldintzetan TicketBAI betebeharra borondatez aurreratzeak baldintza ez betetzeak berekin ekarriko du artikulu honetan xedatutakoaren arabera aurreratutako kenkariak itzultzeko beharra.

Kasu horretan, zergadunak modu aurreratuan bidegabe kendu dituen kopuruak eta berandutze interesak gehitu beharko dizkio baldintza bete ez den ekitaldian sortutako pertsona fisikoek errentaren gaineko zergaren kuota likidoari edo sozietateen gaineko zergaren edo establezimendu iraunkor bidez aritzen diren ez-egoiliarren errentaren gaineko zergaren kuota efektiboari, betiere dagokionaren arabera. Hala ere, zergadunak aukera izango du ordainketa lehenago egitea.

- Kenkari hori aplikatzen duten zergadunek ezingo dute hogeita bigarren xedapen gehigarri horretan jasotako kenkaria aplikatu ezarpen egitegiaren arabera derrigorrez bete beharra egokitzen zaienetik aurrera egingo inbertsio eta gastuengatik
- Aurreko apartatuan aipatzen den kenkaria aplikatuko zaio zergadunaren jarduera ekonomikoek etekinek osatutako zerga oinarri orokorrean zerga honetan dagokion kuota osoari.

- Kenkari honen aplikazioa aukerakoa da, eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko Zergei buruzko martxoaren 8ko 2/2005 Foru Arau Orokorraren 115. artikuluko 3. apartatua eta foru arau honen 104. artikuluko 2. eta 3. apartatuetan xedatutakoaren arabera baliatu daiteke.

Zergadunek kenkari hau aplikatu ahal izango dute, haren terminoetan, 2020an egindako inbertsio eta gastuengatik ez ekitaldi horri dagokion autolikidazioan baizik eta ondoko lehen ekitaldiko autolikidazioan, baldin eta aplikatu badute ondasun entregak eta zerbitzu prestazioak dokumentatzen dituzten fitxategien osotasuna, kontserbazioa, trazabilitatea, bortxa ezintasuna eta igorpena bermatzeko sistema informatiko baten ezarpena sustatzeko kenkaria, hain zuzen ere Gipuzkoako Lurralde Historikoko Sozietateen gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 17ko 2/2014 Foru Arauaren hogeita bigarren xedapen gehigarrian jasotakoa.

Kasu horretan, zergadunek aurreko ekitaldian inbertsio eta gastu horiengatik berengatik sortutako kenkariaren zenbatekoa deskontatu beharko dute, hain zuzen ere ondasun entregak eta zerbitzu prestazioak dokumentatzen dituzten fitxategien osotasuna, kontserbazioa, trazabilitatea, bortxa ezintasuna eta igorpena bermatzeko sistema informatiko baten ezarpena sustatzeko kenkariari dagokiona.

12.6.7 TicketBAI betebeharra borondatez betetzea sustatzeko kenkariaren aurrerakina (KTB-Kenkariaback)

TicketBAI betebeharra ezartzeagatik eta txikizkako merkataritzaren eraldaketa digitalagatik pertsona fisikoek errentaren gaineko zergan, sozietateen gaineko zergan eta establezimendu iraunkor bidez jarduten duten ez-egoiliarren errentaren gaineko zergan aplikatzen diren kenkariaren aurrerakin likidoa da.

Aurrerakin hori irailaren 7ko 5/2021 Foru Dekretu-Arauan dago araututa. Bertan xedatutakoaren bitartez, ahalbidetzen da uztailearen 27ko 4/2021 Foru Dekretuan aurreikusitako ziren bi kenkariak, alegia, TicketBAI betebeharra borondatez betetzea sustatzeko kenkaria eta txikizkako merkataritzaren eraldaketa digitalerako kenkari gehitua, aurreratzea bai pertsona fisikoek errentaren gaineko zergan, bai sozietateen gaineko zergan eta bai establezimendu iraunkor bidez jarduten duten ez-egoiliarren errentaren gaineko zergan.

KTB eredia aurkezteko aukera dute pertsona fisikoek errentaren gaineko zergaren, sozietateen gaineko zergaren eta establezimendu iraunkor bidez jarduten duten ez-egoiliarren errentaren gaineko zergaren zergadunek, baldin eta egiten dituzten inbertsio eta gastuek bi kenkari hauek aplikatzeko eskubidea ematen badute: TicketBAI betebeharra borondatez betetzea sustatzeko kenkaria, eta txikizkako merkataritzaren eraldaketa digitalerako kenkari gehitua, TicketBAI betebeharra borondatez betetzea sustatzekoa.

Horretarako, beharrezkoa da zergadunak, aurreko lau zergaldietako batean gutxienez, zerga horien autolikidazioak aurkezte eta autolikidazio horien kuota likidoa edo efektiboa, kasuan kasu, positiboa izatea.

Kenkari honen bidez ahalbidetu nahi da TicketBAI obligazioa borondatez betetzea sustatzeko kenkariak inbertsio eta gastuak egiten diren unera aurreratzea modu likidoan, eta hori egitea pertsona fisikoek errentaren gaineko zergarengatik, sozietateen gaineko zergarengatik eta establezimendu iraunkor bidez jarduten duten ez-egoiliarren errentaren gaineko zergarengatik aurreko lehen lau zergaldietan ordaindutako zenbatekoen kargura, betiere baldin eta zergaldi horiek autolikidatzeko epea lehen aurrerakina eskatu baino lehen amaitu bada. Muga ordainketa horien zenbatekoa izango da.

Era horretan, kenkarien aurrerakina gauzatzeko, zergadunari itzultzen zaio pertsona fisikoen errentaren gaineko zergarengatik, sozietateen gaineko zergarengatik edo establezimendu iraunkor bidez jarduten duten ez-egoiliarren errentaren gaineko zergarengatik aurreko zergaldietako autolikidazioetan ordaindutako zenbatekoa, kasuan kasu.

Aurreratu daitekeen gehieneko zenbatekotik bi hauek murriztuko dira: kenkari gehituak aplikatzeagatik jada kendu diren zenbatekoak eta TicketBAI kenkariagatik eta txikizkako merkataritzaren eraldaketa digitalagatik aplikatutakoak.

Aurrerakin likido hori ezin bada egin, osorik edo zati batean, aurretik zergarik ordaindu ez delako, aurreratu gabeko kenkariak inbertsioa edo gastua egin den zergaldiko kuota osoan gainean aplikatuko dira, osorik edo zati batean.

Aurrerakina 2021, 2022 eta 2023. urteetan egindako inbertsio eta gastuei nahiz 2020an egindakoei aplika dakieke.

Eredua 2021eko azaroaren 11tik 2023ko abenduaren 31ra bitartean aurkeztu ahal izango da.

Denbora tarte horretan zergadunek KTB eredu bat baino gehiago aurkeztu dezakete, hilean bat gehienez.

Kenkari aurreratuen itzulketa banku transferentzia bidez egingo da zergadunak adierazitako kontura, KTB eredu aurkeztu den hilebetea amaitu eta hurrengo hamabost egunen barruan gehienez.

Eredua ZergaBidea plataformatik aurkeztu behar da, eta eskaerari ez zaio inolako dokumentariorik erantsi behar.

12.7 Kenkariak dohaintzengatik

12.7.1 Mezenasgo jarduerengatik

Irabazi asmorik gabeko entitateen zerga erregimenari eta mezenasgoaren aldeko eta kultur mezenasgoaren aldeko zerga pizgarrirei buruzko foru arauan⁹⁸ zerga honetarako aurreikusitako kenkariak aplikatu ahal izango dituzte zergadunek.

Laburki, honako kenkariak aipa daitezke:

- Mezenasgoari %20 eta lehenasunezko jardueri egingako dohaintzengatik: %30.
- Zuzeneko zenbatespenean dauden zergadunek lehenasunezko jardueretarako egindakoengatik: %18.

Kenkariaren oinarria

Kenkari honen oinarria **ezin da izan** zergaren oinarri likidagarriaren %30 baino handiagoa.

Dagokion eredu informatiboan aipatzen diren zergadunek barrik aplikatu dezakete kenkari hau.

Dena den, dohaintza egiten duen entitateak ez badu aurkezten aurreko paragrafoan aipatutako eredu informatiboa, zergadunak artikulu honetan araututako kenkaria egin dezake dohaintzaren ziurtagiria eta ordainketa egiaztatzen duen frogagiri bankarioa aurkezten dituenean.

12.8 Bestelako kenkariak

12.8.1 Kenkaria nazioarteko zergapetze bikotzagatik

Zenbaitetan bi aldiz tributatzen de kontzeptu berdinatik, hau da, zergapetze bikoitza gertatzen da (bi aldiz aplikatzen da zerga). Egoera hori zuzentzeko, apartatu honetan aipatzen den kenkaria egingo da.

98 Ikus apirilaren 7ko 3/2004 Foru Araua, irabazi asmorik gabeko entitateen zerga erregimenari eta mezenasgoaren aldeko zerga pizgarrirei buruzkoa.

Zergadunaren errentan atzerrian lortu eta zergapetu diren etekin edo ondare irabaziak daudenean, zenbateko jakin batek izan dezake kenkaria. Ondoko hauetako **txikiena** hartuko da kenkaria egiteko.

- Etekin edo ondare irabazi horien gainean antzeko zerga batengatik edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren pareko karga batengatik atzerrian ordaindutako zenbateko efektiboa.
- Atzerrian lortutako errentari batez besteko karga tasa, orokorra edo aurrezpenarena, aplikatzearen emaitza. Karga tasa hori izan daiteke:
 - **Orokorra**, atzerrian lortu eta zergapetu den errenta oinarri likidagarri orokorrean sartu bada.
 - **Aurrezpenarena**, etekin horiek aurrezpenaren oinarri likidagarrian sartu badira.

Atzerriko errentak establezimendu iraunkor bidez lortzen direnean, nazioarteko zergapetze bikoitzagatik araututa dagoen kenkari hau izango da aplikagarria. Sozietateen gaineko Zergaren araudian zergapetze bikoitza deuseztatzeko jasotzen den prozedura ez da inoiz ere aplikatuko.

12.8.2 Kenkaria langileen sindikatuei ordaindutako kuotengatik eta alderdi politikoen aldeko kuota eta ekarpenengatik

Zergadunek %20ko kenkaria egin dezakete langileen sindikatuei ordaindutako kuotengatik.

Era berean, alderdi politikoetako afiliazio kuotengatik eta haien aldeko ekarpenengatik zergadunek %20ko kenkaria egin dezakete.

Lanaren etekinen barruan gastu bezala kentzen diren kopuruak ez dira sartuko kenkari honen oinarrian⁹⁹.

Gipuzkoako Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Departamentuari eredu informatiboa aurkeztean langileen sindikatuei eta alderdi politikoek adierazten dituzten zergadunek baino ezingo dute aplikatu apartatu honetan aipatzen diren kenkariak¹⁰⁰.

12.8.3 Kenkariak nazioarteko gardentasun fiskaleko erregimenean

Dibidenduak edo mozkin partaidetzak banatzeagatik atzerrian ordaindutako zerga edo karga kendu ahal izango da kuotatik, zerga oinarrian sartutako errenta positiboari dagokion zatian beti ere. Atzerriko zerga zergapetze bikoitza saihesteko hitzarmen bat aplikatuz edo dagokion herrialde edo lurraldearen barne legeriari jarraituz ordain daiteke.

Kenkari hau egingo da nahiz eta errenta positiboa oinarrian sartu den ekitaldia eta zergei dagozkien ekitaldiak berdinak ez izan.

Paradis fiskaltzat kalifikatutako herrialde edo lurraldeetan ordaintzen diren zergek ez dute inoiz kenkaririk izango.

Kenkari horrek muga bat du eta zera da, ezin dela zerga oinarrian egotzitako errenta positiboagatik Espainian ordaindu beharko litzatekeen kuota osoa baino handiagoa izan.

12.9 Frogagiriak

Kenkari hauek aplikatu ahal izateko, dagozkien frogagiriak aurkeztu behar dira. Agiri horiek enpresari eta profesionalak fakturak egin eta emateko duten obligazioari buruzko arauetan ezarrita dauden baldintzak bete behar dituzte.

99 Ikus 2. kapituluaren barruan, "Lanaren etekinak" izenekoan, 2.5 apartatua, lanaren etekinen gastu kengarrirei buruzkoa.

100 Ikus pertsona fisikoen gaineko zergaren 115. artikulua.

LABURPENA: kuotako kenkariak																						
Kenkari mota	Kenkaria																					
Ondorengo ahaideengatik	Lehenengoa – 638,00 € Bigarrena – 790,00 € Hirugarrena – 1.332,00 € Laugarrena – 1.574,00 € Bosgarrena eta hurrengoak – 2.056,00 €																					
6 urteik beherako ondorengo ahaideengatik	368,00 €																					
Urteko mantenua ordaintzeagatik	%15 Muga: 1. seme-alaba – 191,40 € 2. seme-alaba – 237,00 € 3. seme-alaba – 399,60 € Laugarrena – 472,20 € Bosgarrena eta hurrengoak – 616,80 €																					
Aurreko ahaideengatik	306,00 €																					
Zergaduna, aurreko edo ondorengo ahaidea, ezkontidea, maiztaren 7ko 2/2003 Legearen arabera eraturako izatezko bikole-laguna, edo laugarren mailarainoko zeharkako ahaideak, hura barne, desgaituak edo mendekoa izateagatik, eta 65 urteko edo hortik gorako pertsona desgaitua, beste batzuen laguntza behar duena, aurreko ahaide edo asimilatuen zerrendan sartuta egon gabe, zergadunarekin bizitzeagatik.	- Minusbaliotasuna %33koa edo handiagoa eta %65etik beherakoa bada: 867,00 euro. - Minusbaliotasuna %65ekoa edo handiagoa bada: 1.224,00 euro. Mendetasun txikia. - Minusbaliotasuna %75ekoa edo handiagoa bada, hirugarren pertsonen laguntzagatik 15 eta 39 puntu bitartean lortuz: 1.428,00 euro. Mendetasun ertaina - Minusbaliotasuna %75ekoa edo handiagoa bada, hirugarren pertsonen laguntzagatik 40 puntu edo gehiago lortuz: 2.040,00 euro. Mendetasun handia.																					
Adinagatik	Banakako tributazioa aukeratu bada, hau da kenkaria: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Adina</th> <th>ZO <20.000</th> <th>20.000-30.000 arteko Z.O.</th> <th>ZO> 30.000</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>> 65</td> <td>367 €</td> <td>367 - 0,0367 x (ZO-20.000)</td> <td>0 €</td> </tr> <tr> <td>> 75</td> <td>668 €</td> <td>668 - 0,0668 x (ZO-20.000)</td> <td>0 €</td> </tr> </tbody> </table> Baterako tributazioa aukeratu bada, hau da kenkaria: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Edad</th> <th>ZO <35.000</th> <th>ZO> 35.000</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>> 65</td> <td>367 €</td> <td>0 €</td> </tr> <tr> <td>> 75</td> <td>668 €</td> <td>0 €</td> </tr> </tbody> </table>	Adina	ZO <20.000	20.000-30.000 arteko Z.O.	ZO> 30.000	> 65	367 €	367 - 0,0367 x (ZO-20.000)	0 €	> 75	668 €	668 - 0,0668 x (ZO-20.000)	0 €	Edad	ZO <35.000	ZO> 35.000	> 65	367 €	0 €	> 75	668 €	0 €
Adina	ZO <20.000	20.000-30.000 arteko Z.O.	ZO> 30.000																			
> 65	367 €	367 - 0,0367 x (ZO-20.000)	0 €																			
> 75	668 €	668 - 0,0668 x (ZO-20.000)	0 €																			
Edad	ZO <35.000	ZO> 35.000																				
> 65	367 €	0 €																				
> 75	668 €	0 €																				
Pertsona desgaituaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik	%30eko kenkaria (urtean 3.000,00 euro gehienez) pertsona desgaituen ondare babestuari buruzko 41/2003 Legean araututako ondare babestuari egindako ekarpenengatik.																					

Etxebizitza errentan hartzeagatik	- Orohar: %20. Muga: 1.600,00 € - %25, 2.000,00 €-ko mugarekin, familia ugarien titularrentzat. - %30, 2.400,00 €-ko mugarekin, 30 urteik beherakoentzat.								
Etxebizitza erosi edo birgaitzeagatik	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2012/01/01 baino lehen erosia</th> <th>2012/01/01etik aurrera erosia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kreditu fiskala: 36.000,00 euro</td> <td>Kreditu fiskala: 36.000,00 euro</td> </tr> <tr> <td>Inbertsioaren + finantzazioaren %18 (gehienez 2.160 euro)</td> <td>Inbertsioaren + finantzazioaren %18 (gehienez 1.530 euro)</td> </tr> <tr> <td>Inbertsioaren + finantzazioaren %23 baldin > 35 urte baditu edo familia ugaria bada (gehienez 2.760 euro)</td> <td>Inbertsioaren + finantzazioaren %23 baldin > 30 urte baditu edo familia ugaria bada (gehienez 1.995 euro)</td> </tr> </tbody> </table>	2012/01/01 baino lehen erosia	2012/01/01etik aurrera erosia	Kreditu fiskala: 36.000,00 euro	Kreditu fiskala: 36.000,00 euro	Inbertsioaren + finantzazioaren %18 (gehienez 2.160 euro)	Inbertsioaren + finantzazioaren %18 (gehienez 1.530 euro)	Inbertsioaren + finantzazioaren %23 baldin > 35 urte baditu edo familia ugaria bada (gehienez 2.760 euro)	Inbertsioaren + finantzazioaren %23 baldin > 30 urte baditu edo familia ugaria bada (gehienez 1.995 euro)
2012/01/01 baino lehen erosia	2012/01/01etik aurrera erosia								
Kreditu fiskala: 36.000,00 euro	Kreditu fiskala: 36.000,00 euro								
Inbertsioaren + finantzazioaren %18 (gehienez 2.160 euro)	Inbertsioaren + finantzazioaren %18 (gehienez 1.530 euro)								
Inbertsioaren + finantzazioaren %23 baldin > 35 urte baditu edo familia ugaria bada (gehienez 2.760 euro)	Inbertsioaren + finantzazioaren %23 baldin > 30 urte baditu edo familia ugaria bada (gehienez 1.995 euro)								
Ohiko etxebizitzan eguzki energia elektriko hornitzeko inbertsioen kenkaria	% 15, eguzki-energia elektriko fotovoltaikoa ekoizteko egokiak diren ekipo jakin batzuk erosteko edo erakundeen funts propioetan parte hartzea dakarten ekintzak, partaidetzak edo bestelako tresnak eskuratzeko, baldin eta erakunde horien helburu soziala bada energia-iturrien aprobetxamendu efizienteena lortzeko proiektuak gauzatzea.								
Etxebizitza kontua	%18 (berdin da kontua noiz ireki den)								
Jarduera ekonomikoak sustatzeko kenkariak	Sozietateen gaineko Zergaren arabera zuzeneko zenbatespenaren metodoa erabiliz gero.								
Langileek enpresan parte hartzeagatik	%15a gizonezkoentzat, %20a emakumeentzat. Muga 6.000 euro gizonezkoentzat, 8.000 euro emakumeentzat, eta urteroko muga 1.500 euro gizonezkoentzat eta 2.000 euro emakumeentzat. Soberakoa hurrengo lau urtetan aplikatu behar da.								
Kenkaria enpresa berrietan edo osatu berrietan inbertitzeagatik	% 20ko kenkaria, oinarria 50.000 eurokoa gehienez eta ezin du gainditu oinarri likidagarriaren % 10								
Kenkaria hazkunde ahalmen handiko entitateak finantzazteagatik	%30 - %15 Ezingo du berekin ekarri urteko kuota likidoa zerga honen kuota osoaren 100eko 30 baino txikiagoa izatea. Kenkari hau azken tokian aplikatuko da gainerako kenkarietako. Kuota nahikoa ez izateagatik kendu ez diren kopuruak hurrengo bost zergaldietan aplikatu ahal izango dira.								
Langileek entitateak erateagatik	%10eko kenkaria eta gehienez 1.200€ gizonezkoen kasuan. %15eko kenkaria eta gehienez 1.800€ emakumezkoen kasuan.								
Mezenasgo jarduerengatik	Kenkari honen oinarria ezin da izan zergaren oinarri likidagarriaren %30 baino handiagoa. %20, %30 eta %18								
Langileen sindikatuari ordaindutako kuotengatik eta alderdi politikoen aldeko kuota eta ekarpenengatik	- langileen sindikatuari ordaindutako kuoten %20. - alderdi politikotako afiliazio kuoten eta haien aldeko ekarpenen %20.								

Kuota likidoa eta kenkariak

Nazioarteko zergapetze bikoitzagatik	Hauetan txikiena	a) atzerriko zerga b) batez besteko tasa orokorraren arabera edo aurrezpenaren arabera lortutako errenta
Nazioarteko garden-tasun fiskala	Atzerriko zerga	